

Godišnji financijski izvještaji 2016.

Izvešće o poslovanju za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.	2
Financijski izvještaji ESB-a	18
Bilanca na dan 31. prosinca 2016.	18
Račun dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.	20
Računovodstvene politike	21
Bilješke o bilanci	30
Izvanbilančni instrumenti	48
Bilješke o računu dobiti i gubitka	51
Revizorsko izvješće	58
Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitka	62

Izvešće o poslovanju za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

1. Svrha izvješća o poslovanju ESB-a

ESB je dio Eurosustava, čiji je primarni cilj održati stabilnost cijena. Osnovne zadaće ESB-a, kao što je opisano u Statutu ESSB-a, obuhvaćaju provedbu monetarne politike Europske unije, obavljanje deviznih poslova, upravljanje službenim deviznim pričuvama država europodručja i promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava.

Osim toga, ESB je odgovoran za djelotvorno i dosljedno funkcioniranje Jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) kako bi nadzor banaka bio intruzivan i učinkovit. Na taj način pridonosi sigurnosti i pouzdanosti bankovnog sustava i stabilnosti financijskog sustava.

Budući da ESB poduzima aktivnosti i operacije radi ostvarenja ciljeva svojih politika, njegove financijske rezultate treba promatrati u odnosu na mjere politika. Izvešće o poslovanju sastavni je dio godišnjih financijskih izvještaja ESB-a jer sadržava osnovne informacije o poslovanju ESB-a te učinku glavnih aktivnosti i operacija ESB-a na njegove rizike i financijske izvještaje.¹

Osim toga, ovo izvješće sadržava informacije o financijskim sredstvima ESB-a te o glavnim procesima povezanim s izradom njegovih financijskih izvještaja.

2. Glavni procesi i funkcije

Internim procesima ESB-a osigurava se kvaliteta i točnost informacija obuhvaćenih financijskim izvještajima. Osim toga, više ključnih funkcija uključeno je u provedbu odluka politike, koja uvelike utječe na podatke u izvještajima.

2.1. Kontrole unutar organizacijskih jedinica

U ESB-u je unutarnja kontrola organizirana tako da je svako poslovno područje odgovorno za upravljanje svojim operativnim rizikom i provođenje kontrola kako bi osiguralo djelotvornost i učinkovitost svojih operacija te točnost informacija koje će biti uvrštene u financijske izvještaje ESB-a. Za provedbu proračuna također su prije svega odgovorna pojedinačna poslovna područja.

---

¹ Financijski izvještaji obuhvaćaju bilancu, račun dobiti i gubitka te povezane bilješke. Cijeli paket godišnjih financijskih izvještaja obuhvaća financijske izvještaje, izvješće o poslovanju, revizorsko izvješće i bilješku o raspodjeli dobiti i gubitka.

2.2. Proračunski procesi

Odjel Proračun i kontroling glavne uprave Financije razvija, priprema i nadgleda proračun u skladu sa strateškim prioritetima koje su odredili Upravno vijeće i Izvršni odbor. Te zadaće obavlja u suradnji s poslovnim područjima, pri čemu primjenjuje načelo odvajanja.² Odjel se bavi i planiranjem i kontrolingom resursa, analizom troškova i koristi kao i analizom ulaganja za potrebe projekata ESB-a te pridonosi proračunskim procesima za potrebe projekata ESSB-a u skladu s dogovorenim okvirima. Rashode u odnosu na dogovorene proračune redovito prati Izvršni odbor, uzimajući u obzir savjete odjela Proračun i kontroling, na čijem je čelu glavni koordinator za zajedničke poslove, te Upravno vijeće uz pomoć Odbora za proračun. U skladu s člankom 15. Poslovnika ESB-a, Odbor za proračun pruža potporu Upravnom vijeću tako što ocjenjuje prijedloge godišnjeg proračuna ESB-a i zahtjeve Izvršnog odbora za dodatnim proračunskim sredstvima prije nego što se dostave na odobrenje Upravnom vijeću.

2.3. Upravljanje portfeljima

ESB za potrebe monetarne politike drži vrijednosne papire nominirane u eurima, kupljene u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom, programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora i triju programa kupnje pokrivenih obveznica.³ Tim programima kupnje⁴ dodatno se ublažavaju monetarni i financijski uvjeti te se na taj način pridonosi povratku stopa inflacije na razine ispod, ali blizu 2 % u srednjoročnom razdoblju. Kupnje u sklopu tih programa temelje se na odlukama Upravnog vijeća o ukupnim mjesečnim kupnjama Eurosustava te podliježu unaprijed određenim kriterijima prihvatljivosti.

Osim toga, ESB ima portfelj deviznih pričuva, koji se sastoji od američkih dolara, japanskih jena, zlata i posebnih prava vučenja te investicijski portfelj vlastitih sredstava nominiran u eurima.

Devizne pričuve ESB-a namijenjene su financiranju intervencija koje mogu biti potrebne na deviznom tržištu. Tom su namjenom određeni ciljevi upravljanja portfeljima na visokoj razini, a oni su likvidnost, sigurnost i prinosi, navedeno redoslijedom važnosti. Ulaganjem deviznih pričuva ESB-a upravlja središnja funkcija upravljanja rizicima, dok se investicijske operacije provode decentralizirano. Kada je riječ o portfeljima u američkim dolarima i japanskim jenima, Upravno vijeće odlučuje

---

² Načelo odvajanja odnosi se na zahtjev iz Uredbe o SSM-u, u skladu s kojim je ESB obavezan provoditi nadzorne zadaće ne dovodeći u pitanje zadaće koje se odnose na monetarnu politiku i druge zadaće te odvojeno od njih.

³ ESB ne drži imovinu stečenu u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora, koji je započeo 8. lipnja 2016. Kupnje u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora provodi šest nacionalnih središnjih banaka u ime Eurosustava.

⁴ ESB trenutačno kupuje vrijednosne papire u sklopu trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora. Završene su kupnje u sklopu prvih dvaju programa kupnje pokrivenih obveznica te programa za tržišta vrijednosnih papira.

o strateškom referentnom portfelju na temelju prijedloga funkcije upravljanja rizicima ESB-a. Nakon toga upravitelji portfeljima izrađuju taktičke referentne portfelje. Na temelju tih portfelja upravitelji portfeljima u nacionalnim središnjim bankama kreiraju stvarne portfelje.

Svrha portfelja vlastitih sredstava ESB-a, koji se sastoji od imovine nominirane u eurima, jest osigurati prihode za pokriće dijela troškova poslovanja ESB-a nepovezanih s izvršavanjem nadzornih zadaća.⁵ S tim u vezi, cilj upravljanja portfeljem vlastitih sredstava jest postići što više prinose, imajući na umu određena ograničenja rizika.

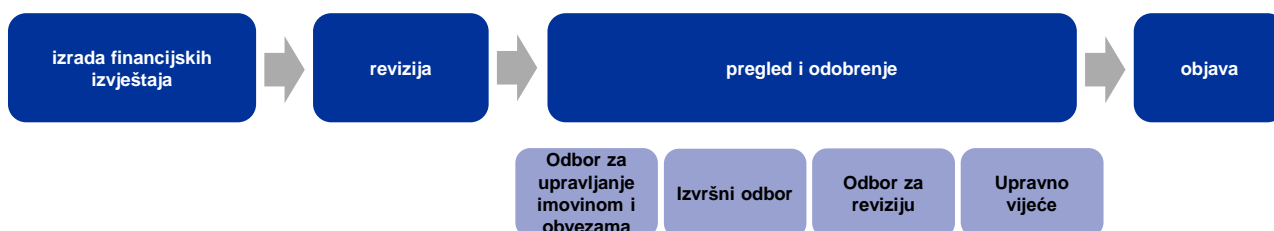
Osim toga, sredstva povezana s mirovinskim planovima ESB-a ulažu se u portfelj kojim upravlja vanjski upravitelj.

2.4. Funkcije nadziranja financijskih rizika

Uprava ESB-a Upravljanje rizicima predlaže politike i postupke kojima se osigurava primjerena razina zaštite od financijskih rizika za ESB kada je riječ o portfeljima vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike, portfelju deviznih pričuva i portfelju vlastitih sredstava nominiranom u eurima. Osim toga, Odbor za upravljanje rizicima, koji se sastoji od stručnjaka iz središnjih banaka Eurosustava, pomaže tijelima nadležnim za odlučivanje u osiguravanju odgovarajuće razine zaštite za Eurosustav, uključujući ESB. To se postiže upravljanjem financijskim rizicima koji proizlaze iz operacija na tržištu te njihovim kontroliranjem. U vezi s tim aktivnostima, Odbor za upravljanje rizicima pridonosi, među ostalim, praćenju i mjerenju financijskih rizika u bilanci Eurosustava, uključujući ESB, kao i izvješćivanju o njima te određivanju i preispitivanju povezanih metodologija i okvira.

2.5. Izrada financijskih izvještaja ESB-a

Financijski izvještaji ESB-a izrađuju se u skladu s načelima koje utvrđuje Upravno vijeće. Postupak izrade i odobrenja financijskih izvještaja ESB-a prije njihove objave prikazan je u donjem grafikonu.

Odjel Financijsko izvještavanje glavne uprave Financije u suradnji s drugim poslovnim područjima izrađuje financijske izvještaje i brine se da se sva povezana

⁵ Rashodi ESB-a koji proizlaze iz obavljanja nadzornih zadaća nadoknađuju se godišnjim naknadama koje se ubiru od nadziranih subjekata.

dokumentacija pravodobno stavi na raspolaganje revizorima i tijelima ESB-a nadležnim za odlučivanje.

Financijske izvještaje ESB-a revidiraju neovisni vanjski revizori koje je preporučilo Upravno vijeće i odobrilo Vijeće EU-a.⁶ Vanjski su revizori dužni iznijeti mišljenje o tome daju li financijski izvještaji točan i objektivan prikaz financijskog stanja ESB-a i rezultata njegova poslovanja, u skladu s računovodstvenim politikama koje je utvrdilo Upravno vijeće. U vezi s tim vanjski revizori pregledavaju poslovne knjige i račune ESB-a, procjenjuju dostatnost unutarnjih kontrola koje se primjenjuju na pripremu i prikaz financijskih izvještaja te prikladnost upotrijebljenih računovodstvenih politika.

Procesi financijskog izvještavanja i financijski izvještaji ESB-a mogu se podvrgnuti i unutarnjoj reviziji. Svi izvještaji uprave Unutarnja revizija, koji mogu obuhvaćati i preporuke upućene određenim poslovnim područjima, dostavljaju se Izvršnom odboru.

Odbor ESB-a za upravljanje imovinom i obvezama, sastavljen od predstavnika raznih poslovnih područja ESB-a, sustavno prati i procjenjuje sve činitelje koji mogu utjecati na bilancu i račun dobiti i gubitka ESB-a. On pregledava financijske izvještaje i povezanu dokumentaciju prije nego što se zatraži odobrenje Izvršnog odbora.

Nakon što Izvršni odbor odobri njihovo izdavanje i prije nego što ih odobri Upravno vijeće, financijski izvještaji, zajedno s mišljenjem vanjskih revizora i svom odgovarajućom dokumentacijom, dostavljaju se na pregled Odboru za reviziju⁷. Odbor za reviziju pomaže Upravnom vijeću u vezi s njegovim dužnostima koje se, među ostalim, tiču integriteta financijskih informacija i nadzora unutarnjih kontrola. S tim u vezi, Odbor za reviziju ocjenjuje financijske izvještaje ESB-a te provjerava daju li točan i objektivan prikaz i jesu li izrađeni u skladu s odobrenim računovodstvenim pravilima. Osim toga, razmatra sva značajna računovodstvena pitanja i pitanja povezana s financijskim izvještavanjem koja bi mogla utjecati na financijske izvještaje ESB-a.

Upravno vijeće odobrava financijske izvještaje ESB-a, izvješće o poslovanju i bilješku o raspodjeli dobiti i gubitka u veljači svake godine, te se oni, kao i revizorovo izvješće, odmah nakon toga objavljuju.

3. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima ključan je dio aktivnosti ESB-a i provodi se kontinuiranim utvrđivanjem, procjenom, smanjenjem i praćenjem rizika. Donja tablica sadržava pregled glavnih rizika kojima je ESB izložen, njihovih izvora i okvira za kontrolu rizika koji se primjenjuju. Više pojedinosti nalazi se u odjeljcima koji slijede.

⁶ Kako bi javnost bila sigurnija u neovisnost vanjskih revizora ESB-a, primjenjuje se načelo rotacije revizorskih društava svakih pet godina.

⁷ Odbor za reviziju sastoji se od pet članova: potpredsjednika ESB-a, dvaju iskusnijih guvernera nacionalnih središnjih banaka europodručja i dvaju vanjskih članova, koji se biraju iz redova visokopozicioniranih službenika s iskustvom u središnjem bankarstvu.

Rizici kojima je ESB izložen

Rizik	Komponenta	Vrsta rizika	Izvor rizika	Okvir za kontrolu rizika
Financijski rizici	Kreditni rizik ¹	Rizik nepodmirenja kreditnih obveza	<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve investicijski portfelj u eurima vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike 	<ul style="list-style-type: none"> kriteriji prihvatljivosti ograničenja izloženosti diversifikacija kolateralizacija praćenje financijskih rizika
		Kreditni migracijski rizik	<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve investicijski portfelj u eurima 	
	Tržišni rizik	Valutni i robni rizik ²	<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve zlatu 	<ul style="list-style-type: none"> diversifikacija računi revalorizacije praćenje financijskih rizika
		Kamatni rizik ³	<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve investicijski portfelj u eurima 	<ul style="list-style-type: none"> ograničenja tržišnog rizika politike raspodjele imovine računi revalorizacije praćenje financijskih rizika
	(i) pad tržišne vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve investicijski portfelj u eurima 		
(ii) smanjenje neto kamatnih prihoda	<ul style="list-style-type: none"> bilanca ESB-a u cjelini 	<ul style="list-style-type: none"> politike raspodjele imovine praćenje financijskih rizika 		
	Likvidnosni rizik ⁴		<ul style="list-style-type: none"> devizne pričuve 	<ul style="list-style-type: none"> politike raspodjele imovine ograničenja likvidnosti praćenje financijskih rizika
	Operativni rizik ⁵		<ul style="list-style-type: none"> radna snaga, odabir osoblja i kadrovske politike unutarnje upravljanje i poslovni procesi sustavi vanjski događaji 	<ul style="list-style-type: none"> utvrđivanje i procjena operativnog rizika, odgovor na njega, izvješćivanje o njemu te njegovo praćenje okvir za upravljanje operativnim rizikom, uključujući politiku tolerancije rizika okvir za upravljanje kontinuitetom poslovanja okvir za upravljanje kriznim situacijama

1) **Kreditni rizik** je rizik nastanka financijskih gubitaka zbog „događaja neispunjavanja obveza“, do kojeg dolazi zbog toga što dužnik (druga ugovorna strana ili izdavatelj) nije pravodobno ispunio financijske obveze ili zbog ponovnog određivanja cijena financijske imovine nakon pogoršanja njezine kreditne kvalitete i rejtinga.

2) **Valutni i robni rizici** su rizici nastanka financijskih gubitaka (a) od pozicija nominiranih u stranoj valuti zbog fluktuacija tečaja i (b) od robe u vlasništvu ESB-a zbog fluktuacija njezinih tržišnih cijena

3) **Kamatni rizik** je rizik nastanka financijskih gubitaka kao posljedice nepovoljnih promjena kamatnih stopa, što uzrokuje (i) pad vrijednosti financijskih instrumenata u odnosu na tržišne cijene ili (ii) negativni učinak na neto kamatne prihode.

4) **Likvidnosni rizik** je rizik nastanka financijskih gubitaka zbog nemogućnosti prodaje imovine po prevladavajućoj tržišnoj vrijednosti u primjerenom razdoblju.

5) **Operativni rizik** je rizik negativnog financijskog, poslovnog ili reputacijskog utjecaja ljudi, neprimjerene provedbe ili nedjelovanja unutarnjeg upravljanja i poslovnih procesa, nedjelovanja sustava na koje se procesi oslanjaju ili vanjskih događaja (npr. prirodnih katastrofa ili vanjskih napada).

3.1. Financijski rizici

Financijski rizici proizlaze iz temeljnih aktivnosti ESB-a i s njima povezanih izloženosti. ESB odlučuje o raspodjeli svoje imovine i provodi odgovarajuće okvire upravljanja rizicima uzimajući u obzir ciljeve i svrhe različitih portfelja i financijskih izloženosti kao i željene razine rizika koje su odredila tijela ESB-a nadležna za odlučivanje.

Financijske rizike moguće je kvantificirati primjenom raznih mjera rizika. ESB primjenjuje vlastite tehnike procjene rizika, koje se oslanjaju na zajednički okvir simulacije tržišnog i kreditnog rizika. Ključni koncepti, tehnike i pretpostavke modeliranja na kojima se zasnivaju mjere rizika oslanjaju se na tržišne norme i raspoložive podatke o tržištu.

Kako bi stekao cjelovit uvid u moguće rizične događaje koji bi se mogli javljati različitim učestalošću i imati različite stupnjeve težine i kako bi izbjegao oslanjanje na samo jednu mjeru rizika, ESB se uglavnom služi dvjema vrstama statističkih mjera rizika, a to su vrijednost adherentna riziku (VaR) i očekivani manjak⁸, koje se procjenjuju za više razina pouzdanosti tijekom razdoblja od jedne godine. Tim mjerama rizika ne uzima se u obzir (i) likvidnosni rizik portfelja ESB-a, a osobito portfelja deviznih pričuva, ni (ii) dugoročni rizik smanjenja neto kamatnih prihoda ESB-a. Zbog toga i radi boljeg razumijevanja i dopune statističkih procjena rizika, ESB redovito provodi analize osjetljivosti i stresnih scenarija te sastavlja dugoročne projekcije izloženosti i prihoda.

Financijski rizici za sve portfelje ESB-a zajedno mjereni VaR-om uz razinu pouzdanosti od 95 % tijekom razdoblja od jedne godine iznosili su 31. prosinca 2016. 10,6 mlrd. EUR, što je 0,6 mlrd. EUR više od rizika procijenjenih 31. prosinca 2015. Do tog je povećanja došlo ponajprije jer se vrijednost zlata ESB-a povećala zbog rasta cijena zlata u 2016. Dodatni rizik ublažen je povećanjem iznosa na odgovarajućim računima revalorizacije.

3.1.1. Kreditni rizik

Okviri za kontrolu rizika i ograničenja kojima se ESB služi za upravljanje svojim profilom kreditnog rizika razlikuju se od jedne do druge vrste operacija, što je odraz politike ili ciljeva ulaganja za različite portfelje i značajki rizika odnosne imovine.

Kreditni rizik koji proizlazi iz deviznih pričuva ESB-a nizak je jer se pričuve ulažu u imovinu visoke kreditne kvalitete.

Svrha portfelja vlastitih sredstava nominiranog u eurima jest osigurati ESB-u prihode za pokriće dijela troškova poslovanja nepovezanih s njegovim nadzornim zadaćama, istodobno čuvajući uloženi kapital. Razmatranja o povratu stoga imaju relativno veću

⁸ Vrijednost adherentna riziku definira se kao maksimalni gubitak koji se, prema statističkom modelu, uz zadanu vjerojatnost (razina pouzdanosti) neće premašiti. Očekivani manjak definira se kao prosječni gubitak ponderiran vjerojatnošću u scenarijima u kojima se prag VaR-a premašuje s određenom razinom pouzdanosti.

ulogu u okviru raspodjele imovine i kontrole rizika za taj portfelj nego što je slučaj s portfeljem deviznih pričuva ESB-a. Ipak, kreditni rizik povezan s tom imovinom održava se na niskoj razini.

Vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju, stoga kreditne migracije povezane s tim vrijednosnim papirima ne utječu izravno na financijske izvještaje ESB-a. No ti su vrijednosni papiri i dalje podložni riziku nepodmirenja kreditnih obveza, koji se primijenjenim okvirom upravljanja rizicima održava unutar raspona razina rizika prihvatljivih ESB-u.

3.1.2. Tržišni rizik

Kada je riječ o upravljanju držanjima ESB-a, valutni i robni rizik (rizik cijene zlata) glavne su vrste tržišnog rizika kojima je ESB izložen. ESB je izložen i kamatnom riziku.

Valutni i robni rizik

U profilu financijskih rizika ESB-a prevladavaju valutni i robni rizik. Razlog tomu je iznos deviznih pričuva (uglavnom u američkim dolarima) i količina zlata u njegovu vlasništvu te velika volatilnost deviznih tečajeva i cijena zlata.

Imajući u vidu ulogu zlata i deviznih pričuva u svojoj politici, ESB ne nastoji ukloniti valutni i robni rizik. Ti se rizici zapravo smanjuju diversifikacijom sredstava po različitim valutama i u zlatu.

U skladu s pravilima Eurosustava računi revalorizacije u zlatu i u američkim dolarima, koji su 31. prosinca 2016. iznosili 13,9 mlrd. EUR (2015.: 11,9 mlrd. EUR) odnosno 12,0 mlrd. EUR (2015.: 10,6 mlrd. EUR), mogu se upotrijebiti za apsorpciju utjecaja budućih nepovoljnih kretanja cijena zlata i tečaja američkog dolara, čime se ublažava ili čak sprječava bilo kakav utjecaj na račun dobiti i gubitka ESB-a.

Kamatni rizik

Najveći dio portfelja deviznih pričuva i portfelja vlastitih sredstava ESB-a nominiranog u eurima ulaže se u vrijednosne papire s fiksnim prinomom. Ti se vrijednosni papiri revaloriziraju po tržišnim cijenama te su stoga izloženi tržišnom riziku koji je posljedica kretanja kamatnih stopa. Tržišnim rizikom koji proizlazi iz kamatnog rizika upravlja se politikama raspodjele imovine i ograničavanjem tržišnog rizika.

Kamatni rizik koji proizlazi iz deviznih pričuva ESB-a nizak je jer se pričuve uglavnom ulažu u imovinu s relativno kratkim dospeljekom kako bi se u svakom trenutku očuvala tržišna vrijednost deviznih pričuva, koje se drže za potrebe mogućih intervencija. Budući da to nije toliko važno kada je riječ o portfelju vlastitih sredstava nominiranom

u eurima, imovina tog portfelja uglavnom ima dulje dospijeće, zbog čega je razina kamatnog rizika nešto viša, no ipak ograničena.

ESB je izložen i riziku neusklađenosti između kamata koje zarađuje na svojoj imovini i kamata koje plaća za svoje obveze, što utječe na njegove neto kamatne prihode. Taj rizik nije izravno povezan ni s jednim konkretnim portfeljem, već sa strukturom bilance ESB-a u cjelini, a osobito s neusklađenošću dospijeća i prinosa između imovine i obveza. Uzimajući u obzir monetarnu politiku, za upravljanje tom vrstom rizika upotrebljavaju se politike raspodjele imovine, uključujući politike i postupke kojima se osigurava provođenje kupnji po odgovarajućim cijenama. Rizik je dodatno ublažen postojanjem neremuneriranih obveza u bilanci ESB-a.

ESB prati taj rizik provođenjem prospektivne analize svoje profitabilnosti. Ona pokazuje da se očekuje kako će ESB sljedećih godina nastaviti ostvarivati neto kamatne prihode, unatoč tome što se u njegovoj bilanci zbog programa kupnje vrijednosnih papira za potrebe monetarne politike koji se trenutačno provode nalazi sve veći udio imovine povezane s monetarnom politikom koja ima niske prinose i dugo dospijeće.

3.1.3. Likvidnosni rizik

Zbog uloge eura kao važne valute pričuva i uloge ESB-a kao središnje banke te zbog strukture njegove imovine i obveza glavna izloženost ESB-a likvidnosnom riziku proizlazi iz njegovih deviznih pričuva. Razlog je to što radi provođenja deviznih intervencija može biti potrebno unovčiti velike iznose deviznih sredstava u kratkim razdobljima. Tim se rizikom upravlja politikama i ograničenjem raspodjele imovine, kojima se osigurava ulaganje dovoljno velikog udjela sredstava ESB-a u imovinu koja se može brzo unovčiti uz zanemariv utjecaj na cijenu.

Likvidnosni rizik portfelja ESB-a bio je nizak i u 2016.

3.2. Operativni rizik

Glavni su ciljevi okvira ESB-a za upravljanje operativnim rizikom sljedeći: (a) pridonijeti tome da ESB ostvari svoju glavnu zadaću i ciljeve i (b) zaštititi ugled i drugu imovinu ESB-a od gubitka, zlouporabe i štete.

Prema okviru za upravljanje operativnim rizikom svako je poslovno područje odgovorno za utvrđivanje i procjenu svojeg operativnog rizika, odgovor na njega, izvješćivanje o njemu te njegovo praćenje i kontrole. Poslovna područja s transverzalom ulogom provode posebne kontrole na razini cijele banke. S tim u vezi, politika tolerancije rizika ESB-a pruža smjernice za strategije odgovaranja na rizike i postupke prihvaćanja rizika. Ona je povezana s matricom procjene rizika koja se temelji na ljestvicama stupnjevanja posljedica i vjerojatnosti rizika (kod kojih se primjenjuju kvantitativni i kvalitativni kriteriji).

Tim za upravljanje operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja na čelu s glavnim koordinatorom za zajedničke poslove odgovoran je za održavanje okvira za upravljanje operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja te za pružanje metodološke pomoći nositeljima rizika i kontrole u vezi s aktivnostima upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja. Osim toga, dostavlja godišnja i *ad hoc* izvješća o operativnom riziku Odboru za operativni rizik i Izvršnom odboru te pruža potporu tijelima nadležnim za odlučivanje u njihovoj funkciji nadzora kada je riječ o upravljanju operativnim rizikom i kontrolama ESB-a. Koordinira program upravljanja kontinuitetom poslovanja i redovite provjere kontinuiteta poslovanja te ispituje mehanizme kontinuiteta poslovanja za vremenski osjetljive poslove ESB-a. Naposljetku, pruža potporu timu za upravljanje krizama i njegovim pomoćnim strukturama te poslovnim područjima u (iznimnim) situacijama koje bi se mogle pretvoriti u operativnu krizu.

4. Financijska sredstva

Financijska se sredstva ESB-a (i) ulažu u imovinu od koje se ostvaruju prihodi i/ili (ii) upotrebljavaju za izravan prijeboj gubitaka nastalih zbog ostvarenja financijskih rizika. Ta se financijska sredstva sastoje od kapitala, općih rezervacija za rizike, računa revalorizacije i neto prihoda za godinu.

Kapital

Uplaćeni kapital ESB-a 31. prosinca 2016. iznosio je 7.740 mil. EUR. Više pojedinosti nalazi se u bilješci 15.1. pod naslovom „Kapital” u bilješkama o bilanci.

Rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata

S obzirom na znatnu izloženost ESB-a financijskim rizicima, kao što je opisano u odjeljku 3.1., ESB održava rezervacije za tečajni (valutni), kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata (robni rizik). Visina tih rezervacija i potreba za njima svake se godine revidira uzimajući u obzir cijeli niz činitelja, uključujući razinu udjela rizične imovine, predviđene rezultate za sljedeću godinu i procjenu rizika. Procjena rizika opisana je u odjeljku 3.1. i dosljedno se primjenjuje. Rezervacije za rizike, zajedno sa svim iznosima koji se drže u fondu opće pričuve ESB-a, ne smiju prelaziti vrijednost kapitala koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

Rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata 31. prosinca 2016. iznosile su 7.620 mil. EUR, a toliko je na taj dan iznosila i vrijednost kapitala koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

Računi revalorizacije

Nerealizirani dobitci od zlata, stranih valuta i vrijednosnih papira koji podliježu revalorizaciji cijena ne priznaju se kao prihodi u računu dobiti i gubitka, već se evidentiraju izravno na računima revalorizacije koji se prikazuju na strani obveza u bilanci ESB-a. Ta se salda mogu upotrijebiti za apsorpciju utjecaja budućih nepovoljnih kretanja odgovarajućih cijena i/ili tečajeva te stoga jačaju otpornost ESB-a na odnosne rizike.

Ukupni iznos računa revalorizacije za zlato, strane valute i vrijednosne papire na kraju prosinca 2016. iznosio je 28,8 mlrd. EUR⁹ (2015.: 25,0 mlrd. EUR). Za dodatne informacije vidi bilješke o računovodstvenim politikama i bilješku 14. „Računi revalorizacije” u bilješkama o bilanci.

Neto prihodi

Neto prihodi koji se ostvaruju od imovine i obveza ESB-a u određenoj financijskoj godini mogu se upotrijebiti za apsorpciju mogućih gubitaka iz te godine ako se financijski rizici ostvare. Na taj način neto prihodi pridonose očuvanju neto vlasničkog kapitala ESB-a.

Kretanja povezana s financijskim sredstvima ESB-a

Grafikon 1. prikazuje kretanja tih financijskih sredstava ESB-a te glavnih deviznih tečajeva i cijene zlata u razdoblju od 2008. do 2016. U tom razdoblju (a) uplaćeni kapital ESB-a gotovo se udvostručio zbog odluke Upravnog vijeća iz 2010. o povećanju upisanog kapitala, (b) iznos rezervacija za rizike porastao je i izjednačio se s uplaćenim kapitalom nacionalnih središnjih banaka europodručja, (c) na računima revalorizacije zabilježena je znatna volatilnost, prije svega zbog kretanja deviznih tečajeva i cijene zlata i (d) neto dobit iznosila je između 0,2 i 2,3 mlrd. EUR, a na nju su utjecali razni činitelji, na primjer prijenosi na rezervacije za rizike ESB-a, kamatna kretanja i kupnje vrijednosnih papira povezane s monetarnom politikom.

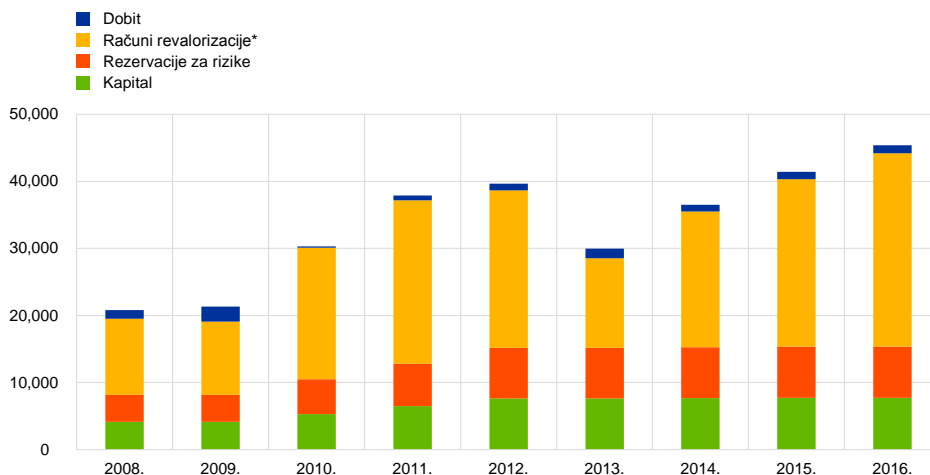
---

⁹ Osim toga, bilančna stavka „Računi revalorizacije” uključuje i revalorizirane vrijednosti za primanja nakon prestanka zaposlenja.

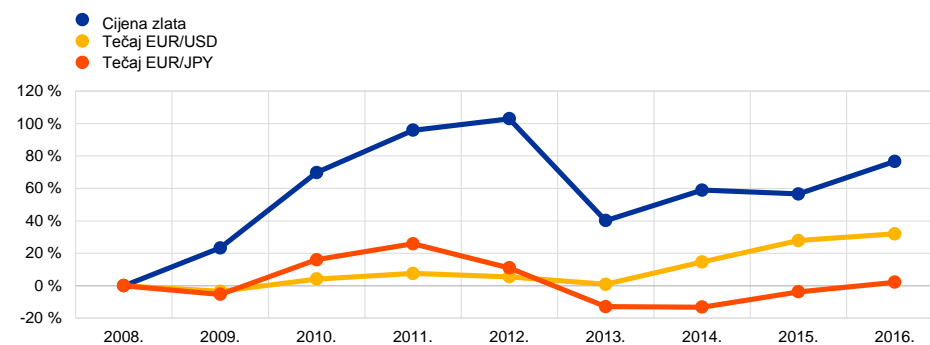
Grafikon 1.

Financijska sredstva ESB-a, glavni devizni tečajevi i cijena zlata¹⁰ u razdoblju od 2008. do 2016.

(mil. EUR)

(postotne promjene u odnosu na 2008.)

Izvor: ESB

* uključuje ukupne revalorizacijske dobitke za zlato, strane valute i vrijednosne papire

5. Utjecaj ključnih aktivnosti na financijske izvještaje

U tablici se nalazi pregled glavnih operacija i funkcija koje ESB obavlja u provedbi svojih zadaća i njihov utjecaj na financijske izvještaje ESB-a. Cjelokupan opseg operacija monetarne politike Eurosustava odražava se u financijskim izvještajima ESB-a i u financijskim izvještajima nacionalnih središnjih banaka europodručja, što pokazuje načelo decentralizirane provedbe monetarne politike Eurosustava.

¹⁰ Kretanja glavnih deviznih tečajeva i cijene zlata prikazana su kao postotne promjene u odnosu na devizne tečajeve i cijenu zlata na kraju 2008.

Operacija/funkcija	Utjecaj na financijske izvještaje ESB-a
Operacije monetarne politike	Nacionalne središnje banke europodručja decentralizirano provode operacije monetarne politike koje se provode s pomoću standardnog skupa instrumenata (tj. operacije na otvorenom tržištu, stalno raspoložive mogućnosti kreditnih institucija i njihove minimalne obvezne pričuve). Stoga te operacije nisu prikazane u bilanci ESB-a.
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike (u sklopu programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora) ¹¹	Vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike evidentiraju se pod bilančnom stavkom „Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike”. Držanja u tim portfeljima vode se po amortiziranom trošku, a najmanje jedanput godišnje vrši se provjera umanjenja vrijednosti. Obračuni kuponskih kamata te amortizirane premije i amortizirani diskonti uključeni su u račun dobiti i gubitka. ¹²
Investicijske aktivnosti (upravljanje deviznim pričuvama i vlastitim sredstvima)	Devizne pričuve ESB-a prikazuju se u bilanci ¹³ ili se odražavaju na računima izvanbilančne evidencije do datuma namire. Portfelj vlastitih sredstava ESB-a prikazuje se u bilanci, uglavnom pod stavkom „Ostala financijska imovina”. Neto kamatni prihodi, uključujući obračun kuponskih kamata te amortizirane premije i diskonte, uvršteni su u račun dobiti i gubitka. ¹⁴ Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni i tečajnih razlika koji su veći od prethodno evidentiranih nerealiziranih dobitaka od tih stavki kao i realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira također su uključeni u račun dobiti i gubitka. ¹⁵ Nerealizirani dobitci evidentiraju se u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije”.
Operacije za puštanje likvidnosti u stranoj valuti	ESB djeluje kao posrednik između središnjih banaka izvan europodručja i nacionalnih središnjih banaka Eurosustava tako što transakcijama razmjene drugim ugovornim stranama Eurosustava nudi kratkoročno financiranje u stranoj valuti. Te su operacije evidentirane u bilančnim stavkama „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima” i „Ostala potraživanja / ostale obveze unutar Eurosustava” i nemaju utjecaj na račun dobiti i gubitka.
Platni sustavi (TARGET2)	Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2 iskazuju se u bilanci ESB-a kao jedna neto pozicija imovine ili obveza. Remuneracija tih salda uključena je u račun dobiti i gubitka pod stavkama „Ostali kamatni prihodi” i „Ostali kamatni rashodi”.
Novčanice u optjecaju	ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju. Taj je udio osiguran potraživanjima od nacionalnih središnjih banaka, koja nose kamatnu stopu koja odgovara stopi na glavne operacije refinanciranja. Te su kamate uključene u račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”. ESB centralno snosi troškove koji proizlaze iz prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica kao i između pojedinačnih nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškova zaliha kod drugih. Ti su troškovi iskazani u računu dobiti i gubitka na poziciji „Usluge proizvodnje novčanica”.
Nadzor banaka	Godišnji troškovi ESB-a povezani s njegovim nadzornim zadaćama nadoknađuju se godišnjom naknadom za nadzor koja se ubire od nadziranih subjekata. Naknade za nadzor uključene su u račun dobiti i gubitka na poziciji „Neto prihodi od provizija i naknada”.

¹¹ ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora.

¹² Prikazuju se u neto iznosu pod stavkom „Ostali kamatni prihodi” ili „Ostali kamatni rashodi”, ovisno o tome je li neto iznos pozitivan ili negativan.

¹³ Uglavnom pod stavkama „Zlato i potraživanja u zlatu”, „Potraživanja od nerezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti”, „Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti” i „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u stranoj valuti”.

¹⁴ Prihodi povezani s deviznim pričuvama ESB-a objavljuju se pod stavkom „Kamatni prihodi od deviznih pričuva”, dok se kamatni prihodi i rashodi od vlastitih sredstava odražavaju u stavkama „Ostali kamatni prihodi” i „Ostali kamatni rashodi”.

¹⁵ Evidentirano pod stavkama „Umanjenje financijske imovine i pozicija” odnosno „Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija”.

6. Financijski rezultat za 2016.

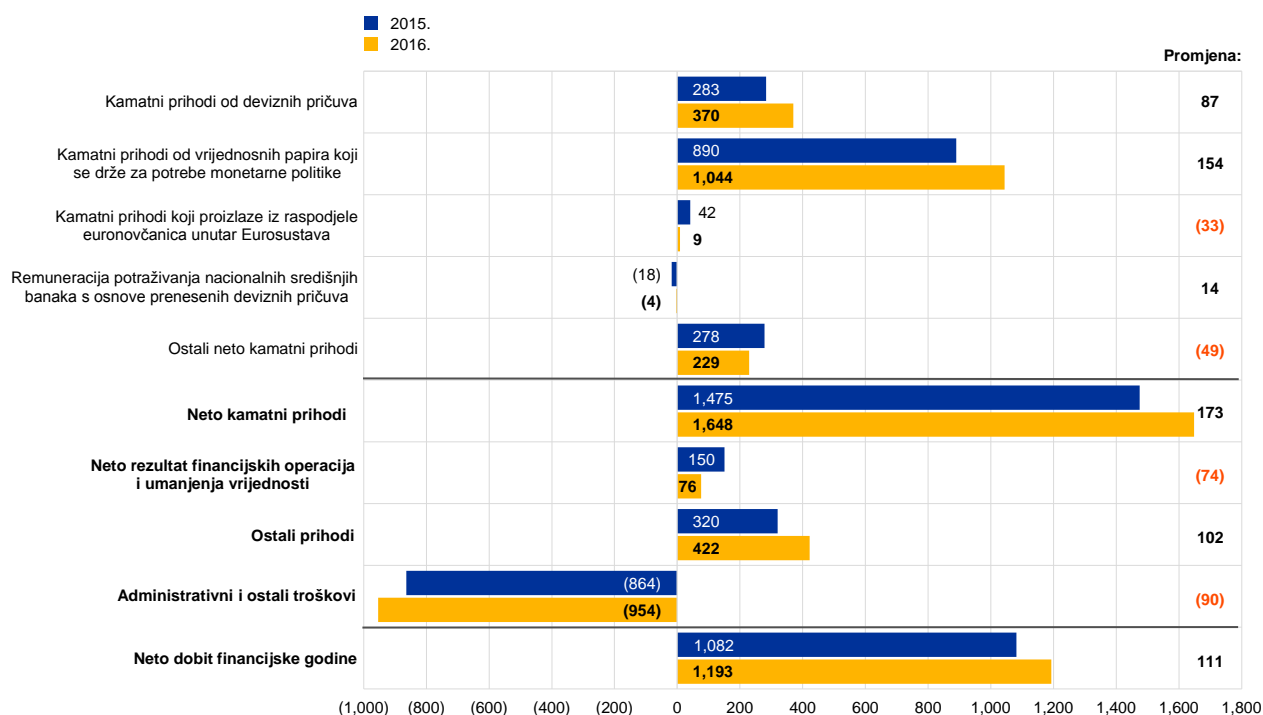
U 2016. neto dobit ESB-a iznosila je 1.193 mil. EUR (2015.: 1.082 mil. EUR).

U Grafikonu 2. prikazane su komponente računa dobiti i gubitka ESB-a za 2016. i usporedba s 2015.

Grafikon 2.

Raščlamba računa dobiti i gubitka ESB-a u 2016. i 2015.

(mil. EUR)

Izvor: ESB

Ključni podatci

- Kamatni prihodi od deviznih pričuva povećali su se za 87 mil. EUR uglavnom zbog viših kamatnih prihoda ostvarenih od vrijednosnih papira nominiranih u američkim dolarima.
- Kamatni prihodi od vrijednosnih papira kupljenih za potrebe monetarne politike povećali su se s 890 mil. EUR u 2015. na 1.044 mil. EUR u 2016. Prihodi koji su bili manji zbog dospjeća vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira te prvog i drugog programa kupnje pokrivenih

obveznica bili su i više nego nadomješteni prihodima od programa kupnje vrijednosnih papira.¹⁶

- Kamatni prihodi od udjela ESB-a u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju smanjili su se za 33 mil. EUR, dok su se kamatni rashodi prema nacionalnim središnjim bankama smanjili za 14 mil. EUR. Oboje je bilo prouzročeno nižom prosječnom kamatnom stopom na glavne operacije refinanciranja u 2016.
- Ostali neto kamatni prihodi smanjili su se, i to ponajprije zbog nižih kamatnih prihoda na portfelj vlastitih sredstava, do čega je došlo zbog okolnosti nižih prinosa u europodručju.
- Neto rezultat financijskih operacija i umanjenja vrijednosti financijske imovine smanjio se za 74 mil. EUR, uglavnom zbog viših umanjenja na kraju godine prouzročenih ukupnim smanjenjem tržišnih cijena vrijednosnih papira u portfelju u američkim dolarima.
- Ukupni administrativni troškovi ESB-a, uključujući amortizaciju, u 2016. godini iznosili su 954 mil. EUR, u odnosu na 864 mil. EUR u 2015. Do tog je povećanja došlo zbog viših troškova povezanih s Jedinstvenim nadzornim mehanizmom (SSM). Svi troškovi povezani s SSM-om nadoknađuju se naknadama koje plaćaju nadzirani subjekti. Zbog toga su drugi prihodi porasli na 422 mil. EUR (2015.: 320 mil. EUR).

7. Dugoročna kretanja u financijskim izvještajima ESB-a

U grafikonima 3. i 4. prikazana su kretanja bilance i računa dobiti i gubitka ESB-a kao i njihovih komponenti u razdoblju od 2008. do 2016.

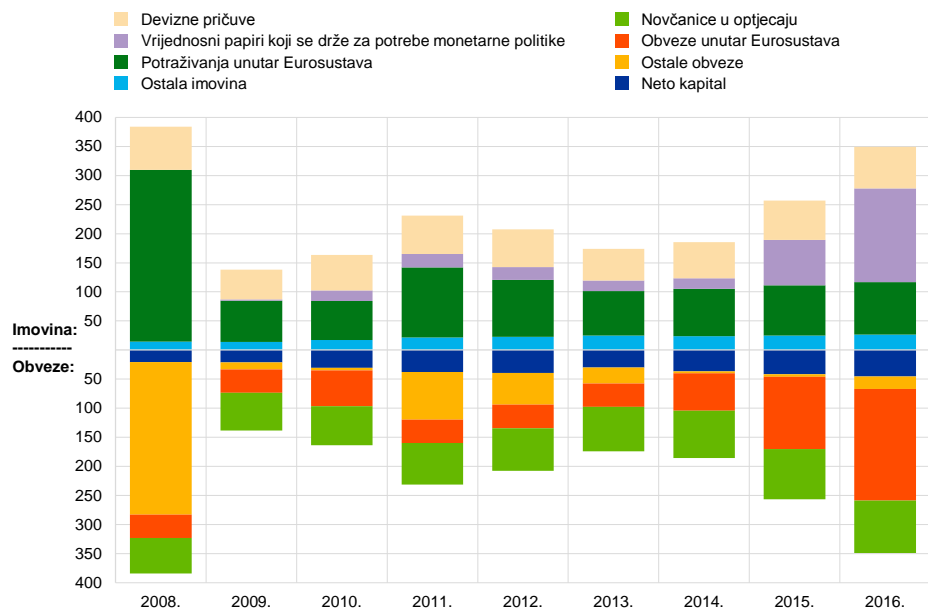
---

¹⁶ Program kupnje vrijednosnih papira sastoji se od trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom, programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora i programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora. ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora. Dodatne pojedinosti o programu kupnje vrijednosnih papira možete pronaći [na mrežnim stranicama ESB-a](#).

Grafikon 3.

Kretanja bilance ESB-a u razdoblju od 2008. do 2016.¹⁷

(mrd. EUR)

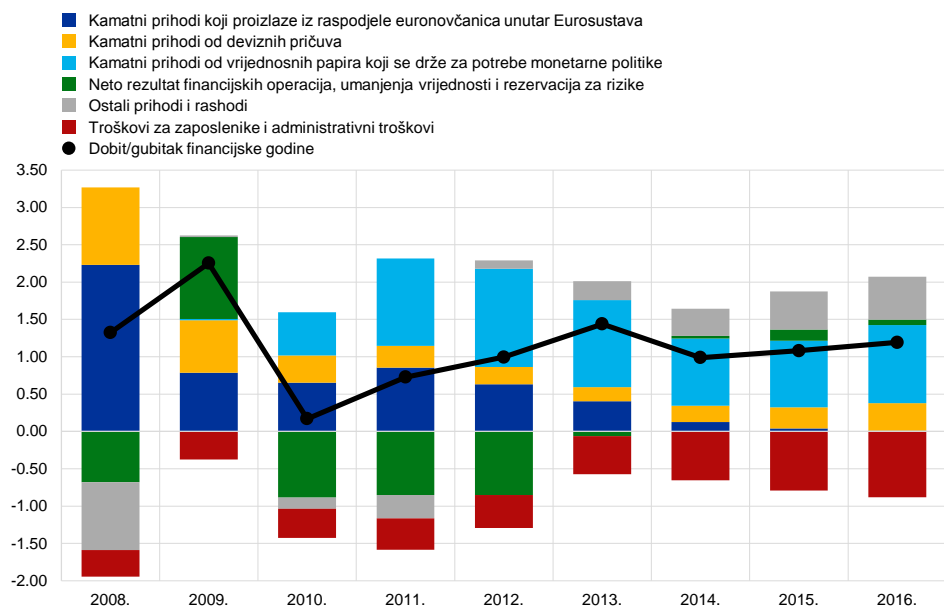

Izvor: ESB

Grafikon 4.

Kretanja računa dobiti i gubitka ESB-a u razdoblju od 2008. do 2016.

(mrd. EUR)

Izvor: ESB

¹⁷ U grafikonu su prikazane vrijednosti na kraju godine.

Bilanca ESB-a smanjila se u razdoblju od 2008. do 2014. uglavnom zbog poboljšanih uvjeta financiranja u američkim dolarima za druge ugovorne strane Eurosustava i posljedičnog postupnog smanjenja operacija za puštanje likvidnosti u američkim dolarima koje nudi Eurosustav. To je prouzročilo smanjenje potraživanja ESB-a unutar Eurosustava i njegovih drugih obveza. U četvrtom tromjesečju 2014. bilanca ESB-a počela je rasti zbog kupnje pokrivenih obveznica i vrijednosnih papira osiguranih imovinom u sklopu trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Rast bilance nastavio se u 2015. i u 2016. zbog kupnje vrijednosnih papira koje su u vezi s programom kupnje vrijednosnih papira javnog sektora izdale središnje države, jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave i prihvaćene agencije europodručja. Vrijednosni papiri kupljeni u sklopu svih tih programa namireni su računima u sustavu TARGET2, što je prouzročilo odgovarajuće povećanje obveza unutar Eurosustava.

Na neto dobit ESB-a u istom razdoblju utjecali su činitelji navedeni u nastavku.

- Kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja smanjila se, zbog čega je znatno smanjena emisijska dobit ESB-a. Prosječna stopa u 2016. iznosila je 0,01 %, u usporedbi s 4 % u 2008. Zbog toga su kamatni prihodi od novčanica u optjecaju pali s 2,2 mlrd. EUR u 2008. na 0,01 mlrd. EUR u 2016.
- Porasle su opće rezervacije za tečajni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik cijene zlata, posebno u razdoblju od 2010. do 2012. U tom razdoblju na rezervacije za rizike prenesen je kumulativni iznos od 3,5 mlrd. EUR, zbog čega je iskazana dobit manja za taj iznos.
- Kamatni prihodi od deviznih pričuva postupno su se smanjivali s 1,0 mlrd. EUR u 2008. na 0,2 mlrd. EUR u 2013., uglavnom zbog smanjenja prinosa u američkim dolarima i posljedičnog smanjenja kamatnih prihoda od dolarskog portfelja. Međutim, taj se trend preokrenuo u posljednje tri godine, te su u 2016. ti prihodi iznosili 0,4 mlrd. EUR.
- Od vrijednosnih papira koji su kupljeni u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira za potrebe monetarne politike ostvareno je, u prosjeku, 57 % ukupnih neto kamatnih prihoda ESB-a od 2010.
- Uspostava SSM-a 2014. pridonijela je znatnom porastu broja zaposlenika i administrativnih troškova. No troškovi povezani s SSM-om svake se godine nadoknađuju naknadama koje se ubiru od nadziranih subjekata.

Financijski izvještaji ESB-a

Bilanca na dan 31. prosinca 2016.

IMOVINA	Bilješka	2016. EUR	2015. EUR
Zlato i potraživanja u zlatu	1.	17.820.761.460	15.794.976.324
Potraživanja od nerezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	2.		
Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)	2.1.	716.225.836	714.825.534
Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	2.2.	50.420.927.403	49.030.207.257
		51.137.153.239	49.745.032.791
Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	2.2.	2.472.936.063	1.862.714.832
Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz europodručja nominirana u eurima	3.	98.603.066	52.711.983
Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	4.		
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	4.1.	160.815.274.667	77.808.651.858
Potraživanja unutar Eurosustava	5.		
Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	5.1.	90.097.085.330	86.674.472.505
Ostala imovina	6.		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	6.1.	1.239.325.587	1.263.646.830
Ostala financijska imovina	6.2.	20.618.929.223	20.423.917.583
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	6.3.	839.030.321	518.960.866
Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	6.4.	2.045.522.937	1.320.068.350
Razno	6.5.	1.799.777.235	1.180.224.603
		26.542.585.303	24.706.818.232
Ukupno imovina		348.984.399.128	256.645.378.525

OBEZE	Bilješka	2016. EUR	2015. EUR
Novčanice u optjecaju	7.	90.097.085.330	86.674.472.505
Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja nominirane u eurima	8.	1.851.610.500	0
Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	9.		
Ostale obveze	9.1.	1.060.000.000	1.026.000.000
Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima	10.	16.730.644.177	2.330.804.192
Obveze unutar Eurosustava	11.		
Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	11.1.	40.792.608.418	40.792.608.418
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	11.2.	151.201.250.612	83.083.520.309
		191.993.859.030	123.876.128.727
Ostale obveze	12.		
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	12.1.	660.781.618	392.788.148
Obračunani rashodi i odgođeni prihodi	12.2.	69.045.958	95.543.989
Razno	12.3.	1.255.559.836	891.555.907
		1.985.387.412	1.379.888.044
Rezervacije	13.	7.706.359.686	7.703.394.185
Računi revalorizacije	14.	28.626.267.808	24.832.823.174
Kapital i pričuve	15.		
Kapital	15.1.	7.740.076.935	7.740.076.935
Dobit financijske godine		1.193.108.250	1.081.790.763
Ukupno obveze		348.984.399.128	256.645.378.525

Račun dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.

	Bilješka	2016. EUR	2015. EUR
Kamatni prihodi od deviznih pričuva	22.1.	370.441.770	283.205.941
Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava	22.2.	8.920.896	41.991.105
Ostali kamatni prihodi	22.4.	1.604.648.023	1.732.919.191
<i>Kamatni prihodi</i>		<i>1.984.010.689</i>	<i>2.058.116.237</i>
Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva	22.3.	(3.611.845)	(17.576.514)
Ostali kamatni rashodi	22.4.	(332.020.205)	(565.387.082)
<i>Kamatni rashodi</i>		<i>(335.632.050)</i>	<i>(582.963.596)</i>
Neto kamatni prihodi	22.	1.648.378.639	1.475.152.641
Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija	23.	224.541.742	214.433.730
Umanjenje financijske imovine i pozicija	24.	(148.172.010)	(64.053.217)
Prijenos na/iz rezervacija za valutni, kamatni, kreditni rizik i rizik cijene zlata		0	0
Neto rezultat financijskih operacija, umanjnja i rezervacija za rizike		76.369.732	150.380.513
Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija	25.	371.322.769	268.332.261
Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela	26.	869.976	908.109
Ostali prihodi	27.	50.000.263	51.023.378
Ukupni neto prihodi		2.146.941.379	1.945.796.902
Troškovi za zaposlenike	28.	(466.540.231)	(440.844.142)
Administrativni troškovi	29.	(414.207.622)	(351.014.617)
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine		(64.769.605)	(64.017.361)
Usluge proizvodnje novčanica	30.	(8.315.671)	(8.130.019)
Dobit financijske godine		1.193.108.250	1.081.790.763

Frankfurt na Majni, 7. veljače 2017.

Europska središnja banka

Mario Draghi
predsjednik

Računovodstvene politike¹⁸

Oblik i prikaz financijskih izvještaja

Financijski izvještaji ESB-a izrađeni su u skladu sa sljedećim računovodstvenim politikama,¹⁹ po kojima se Upravno vijeće ESB-a ravna radi fer prezentacije financijskih izvještaja, a koje su istodobno primjerene naravi djelatnosti središnje banke.

Računovodstvena načela

Ravnali smo se prema sljedećim računovodstvenim načelima: gospodarska stvarnost i transparentnost, razboritost, priznavanje događaja nakon datuma bilance, značajnost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja, dosljednost i usporedivost.

Priznavanje imovine i obveza

Imovina ili obveza priznaje se u bilanci samo ako je vjerojatno da će svaka povezana buduća ekonomska korist pritijecati ESB-u ili od njega otjecati, ako se svi povezani rizici i nagrade, u znatnom dijelu, prenose na ESB te ako je moguće pouzdano izmjeriti trošak ili vrijednost imovine ili iznos obveza.

Računovodstvene osnove

Izvještaji su sastavljeni primjenom načela povijesnog troška, prilagođeni s obzirom na tržišno vrednovanje utrživih vrijednosnih papira (osim onih koji se drže za potrebe monetarne politike), zlata i sve druge bilančne ili izvanbilančne imovine i obveza u stranoj valuti.

Transakcije financijskom imovinom i obvezama u financijskim su izvještajima evidentirane na osnovi datuma namire.

Sve transakcije financijskim instrumentima nominiranim u stranoj valuti, osim promptnih transakcija vrijednosnim papirima, evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije na datum trgovanja. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju, a transakcije se knjiže u bilanci. Kupnja i prodaja strane valute utječu na neto valutnu poziciju na datum trgovanja. Na datum trgovanja izračunavaju

¹⁸ Detaljne računovodstvene politike ESB-a utvrđene su u Odluci (EU) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima ESB-a (ESB/2016/35), SL L 347, 20.12.2016., str. 1.

¹⁹ Te politike, koje se redovno revidiraju i po potrebi posuvremenjuju, u skladu su s odredbama članka 26. stavka 4. Statuta ESSB-a, koje zahtijevaju usklađen pristup pravilima kojima se uređuje računovodstveno i financijsko izvještavanje o operacijama Eurosustava.

se i realizirani rezultati koji proizlaze iz prodaje. Obračunane nedospjele kamate, premije i diskonti povezani s financijskim instrumentima u stranoj valuti računaju se i evidentiraju svakodnevno, pa ti obračuni svakodnevno utječu na deviznu poziciju.

Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti

Imovina i obveze nominirani u stranoj valuti pretvaraju se u eure po tečaju koji je vrijedio na datum bilance. Prihodi i rashodi pretvaraju se u eure po tečaju koji je vrijedio na datum evidentiranja. Revalorizacija imovine i obveza u stranoj valuti, uključujući bilančne i izvanbilančne instrumente, provodi se za svaku valutu posebno.

Revalorizacija imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti radi usklađivanja s tržišnom cijenom provodi se zasebno od revalorizacije zbog promjene deviznog tečaja.

Zlato se vrednuje po tržišnoj cijeni na datum bilance. Nema razlikovanja između revalorizacijskih razlika zbog promjene cijene i tečaja u odnosu na zlato, već se evidentira samo jedna razlika zbog revalorizacije zlata, koja se temelji na cijeni unce zlata u eurima, koja je za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. dobivena na temelju tečaja eura u odnosu na američki dolar na dan 30. prosinca 2016.

Posebna prava vučenja (SDR) definirana su kao košarica valuta. Za potrebe revalorizacije udjela ESB-a u posebnim pravima vučenja njihova vrijednost u eurima izračunana je na temelju ponderiranog zbroja tečajeva pet glavnih valuta (američkog dolara, eura, japanskog jena, funte sterlinga i kineskog juana renminbija) 30. prosinca 2016.

Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Vrijednosni papiri koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike vode se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju.

Ostali vrijednosni papiri

Utrživi vrijednosni papiri (osim vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike) i slična imovina vrednuju se po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju odgovarajuće krivulje prinosa za svaki pojedini vrijednosni papir na datum bilance. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne izdvajaju se za potrebe vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. upotrijebljene su srednje tržišne cijene na dan 30. prosinca 2016. Nelikvidne dionice i svi ostali vlasnički instrumenti koji se drže kao trajno ulaganje vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju.

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi priznaju se u razdoblju u kojem su zarađeni ili nastali.²⁰ Realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje strane valute, zlata i vrijednosnih papira iskazuju se u računu dobiti i gubitka. Takvi realizirani dobitci i gubitci računaju se s obzirom na prosječan trošak nabave povezane imovine.

Nerealizirani dobitci ne priznaju se kao prihodi, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije.

Nerealizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka ako na kraju godine premaše iznos prethodnih revalorizacijskih dobitaka evidentiranih na odgovarajućem računu revalorizacije. Takvi nerealizirani gubitci od nekog vrijednosnog papira, valute ili zlata ne netiraju se s nerealiziranim dobitcima od drugih vrijednosnih papira, valuta ili zlata. U slučaju da takav nerealizirani gubitak nastane po bilo kojoj stavki iskazanoj u računu dobiti i gubitka, prosječni trošak nabave te stavke smanjuje se na tečaj ili tržišnu cijenu na kraju godine. Nerealizirani gubitci od kamatnih ugovora o razmjeni iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine amortiziraju se sljedećih godina.

Gubitci zbog umanjenja vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka i ne poništavaju se sljedećih godina, osim ako se umanjenje smanji i to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon prvog evidentiranja umanjenja vrijednosti.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz vrijednosnih papira amortiziraju se tijekom preostalog ugovornog razdoblja do dospjeća vrijednosnih papira.

Obratne transakcije

Obratne transakcije su operacije kojima ESB kupuje ili prodaje imovinu na temelju repo ugovora ili provodi kreditne operacije na temelju kolateralala.

Vrijednosni papiri se na temelju repo ugovora prodaju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova povratna kupnja od druge ugovorne strane po dogovorenoj cijeni na neki određeni budući datum. Repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani depoziti na strani obveza u bilanci. Vrijednosni papiri prodani na temelju takvog ugovora i dalje su u bilanci ESB-a.

Vrijednosni papiri se na temelju obratnog repo ugovora kupuju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova ponovna prodaja drugoj ugovornoj strani po dogovorenoj cijeni na neki određeni budući datum. Obratni repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani krediti na strani imovine u bilanci, ali nisu uključeni u držanja vrijednosnih papira ESB-a.

---

²⁰ Za administrativna vremenska razgraničenja i rezervacije za administrativne troškove vrijedi minimalni prag od 100.000 EUR.

Obratne transakcije (uključujući transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira) koje se provode u sklopu programa koji nudi specijalizirana institucija evidentiraju se u bilanci samo ako je kolateral položen u obliku gotovine, a ta gotovina još nije uložena.

Izvanbilančni instrumenti

Valutni instrumenti, tj. terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjeni i drugi valutni instrumenti koji obuhvaćaju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti, uključuju se u neto valutne pozicije za izračun pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Kamatni instrumenti revaloriziraju se po pojedinim stavkama. Dnevne promjene varijacijske marže nedospjelih kamatnih ročnica kao i kamatni ugovori o razmjeni koji su poravnani preko središnje klirinške druge ugovorne strane evidentiraju se u računu dobiti i gubitka. Terminske transakcije vrijednosnim papirima i kamatne ugovore o razmjeni koji nisu poravnani preko središnje klirinške druge ugovorne strane vrednuje ESB u skladu s općeprihvaćenim metodama vrednovanja s pomoću konkretnih tržišnih cijena i kamata te diskontnih faktora od datuma namire do datuma vrednovanja.

Događaji nakon datuma bilance

Vrijednosti imovine i obveza usklađuju se za događaje koji su nastali između datuma godišnje bilance i datuma na koji Izvršni odbor dopusti podnošenje godišnjih financijskih izvještaja ESB-a Upravnom vijeću na odobrenje, ako ti događaji znatno utječu na stanje imovine ili obveza na datum bilance.

Važni događaji nakon datuma bilance koji ne utječu na stanje imovine i obveza na datum bilance objavljuju se u bilješkama.

Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava

Salda unutar ESSB-a uglavnom su rezultat prekograničnih plaćanja unutar EU-a namirenih u novcu središnje banke u eurima. Te transakcije u najvećoj mjeri pokreću privatni subjekti (tj. kreditne institucije, trgovačka društva i pojedinci). One se namiruju u sustavu TARGET2 – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i zbog njih nastaju bilateralna salda na računima središnjih banaka EU-a u sustavu TARGET2. Ta se bilateralna salda svakodnevno netiraju i dodjeljuju ESB-u, tako da svakoj nacionalnoj središnjoj banci ostane samo jedna neto bilateralna pozicija prema ESB-u. Ta pozicija u poslovnim knjigama ESB-a predstavlja neto potraživanje odnosno neto obvezu svake nacionalne središnje banke prema ostatku ESSB-a. Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2 kao i druga salda unutar Eurosustava

nominirana u eurima (npr. privremene raspodjele dobiti nacionalnim središnjim bankama) iskazuju se u bilanci ESB-a kao jedna pozicija neto imovine ili obveza i objavljuju se pod stavkom „Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)” ili „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”. Salda unutar ESSB-a nacionalnih središnjih banaka izvan europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz njihova sudjelovanja u sustavu TARGET2²¹ objavljuju se pod stavkom „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”.

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna pozicija neto imovine pod stavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava” (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva na ESB od strane nacionalnih središnjih banaka koje su se priključile Eurosustavu nominirana su u eurima i iskazana pod stavkom „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”.

Postupanje s dugotrajnom imovinom

Dugotrajna imovina, uključujući nematerijalnu imovinu, uz iznimku zemljišta i umjetnina, vrednuje se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju. Zemljišta i umjetnine vrednuju se po trošku nabave. Za potrebe amortizacije glavne zgrade ESB-a troškovi se dodjeljuju odgovarajućim komponentama imovine, koje se amortiziraju u skladu s njihovim procijenjenim vijekom upotrebe. Pri obračunu amortizacije tijekom očekivanog vijeka upotrebe imovine primjenjuje se linearna metoda, počevši od tromjesečja nakon što imovina postane raspoloživa za upotrebu. Vijek upotrebe glavnih kategorija imovine je kako slijedi:

Zgrade	20, 25 ili 50 godina
Postrojenje u zgradi	10 ili 15 godina
Tehnička oprema	4, 10 ili 15 godina
Računala, njihov hardver i softver te motorna vozila	4 godine
Namještaj	10 godina

Trajanje amortizacijskog razdoblja za kapitalizirane troškove obnove povezane s postojećim zgradama koje ESB unajmljuje prilagođeno je s obzirom na događaje koji utječu na očekivani vijek upotrebe povezane imovine.

Dugotrajna imovina cijene manje od 10.000 EUR otpisuje se u godini stjecanja.

Dugotrajna imovina koja ispunjava kriterije kapitalizacije, a još je u fazi izgradnje ili razvoja evidentira se na poziciji „Imovina u izgradnji”. Povezani troškovi prenose se u

²¹ U sustavu TARGET2 sudjelovale su 31. prosinca 2016. sljedeće nacionalne središnje banke izvan europodručja: Българска народна банка (Bugarska narodna banka), Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski i Banca Națională a României.

odgovarajuće stavke dugotrajne imovine kada ta imovina postane raspoloživa za upotrebu.

Mirovinski planovi ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja

ESB upravlja planovima definiranih primanja za zaposlenike i članove Izvršnog odbora ESB-a, kao i za članove Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a.

Mirovinski plan za zaposlenike financira se imovinom fonda za dugoročna primanja zaposlenih. Obvezni doprinosi koje uplaćuje ESB u visini 20,7 % osnovne plaće odnosno oni koje uplaćuju zaposlenici u visini 7,4 % osnovne plaće prikazani su u stupu definiranih primanja mirovinskog plana. Zaposlenici mogu uplaćivati dodatne dobrovoljne doprinose u stup definiranih doprinosa, koji se mogu upotrijebiti za dodatna primanja.²² Ta se dodatna primanja utvrđuju na temelju iznosa dobrovoljnih doprinosa, uvećanih za povrat od ulaganja tih doprinosa.

Za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a ustanovljen je sustav financiranja bez fondova. Za zaposlenike se sustav financiranja bez fondova upotrebljava za primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina i za ostala dugoročna primanja.

Neto obveza na temelju definiranih primanja

Obveza priznata u bilanci pod stavkom „Ostale obveze” u vezi s planovima definiranih primanja sadašnja je vrijednost bruto obveze na temelju definiranih primanja na datum bilance umanjena za fer vrijednost imovine plana kojom se ta obveza financira.

Bruto obvezu na temelju definiranih primanja jednom godišnje računaju neovisni aktuari metodom projicirane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost bruto obveze na temelju definiranih primanja računa se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova stopom koja se utvrđuje u odnosu na tržišne prinose, na datum bilance, na visokokvalitetne korporativne obveznice nominirane u eurima kojima su rokovi dospjeća slični trajanju mirovinske obveze.

Do aktuarskih dobitaka i gubitaka može doći zbog usklađenja na temelju iskustva (ako se stvarni rezultati razlikuju od prethodnih aktuarskih pretpostavki) i promjena aktuarskih pretpostavki.

---

²² Sredstva koja zaposlenik akumulira dobrovoljnim doprinosima mogu se upotrijebiti u trenutku odlaska u mirovinu za kupnju dodatne mirovine. Ta se mirovina od tog trenutka uključuje u bruto obvezu na temelju definiranih primanja.

Neto trošak definiranih primanja

Neto trošak definiranih primanja raščlanjen je u komponente koje se objavljuju u računu dobiti i gubitka te rezultate revalorizacije povezane s primanjima nakon prestanka zaposlenja prikazane u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije”.

Neto iznos kojim se tereti račun dobiti i gubitka obuhvaća:

- (a) trošak tekućeg rada na temelju definiranih primanja u tekućoj godini
- (b) neto kamate po diskontnoj stopi na neto obvezu na temelju definiranih primanja
- (c) rezultate revalorizacije u odnosu na ostala dugoročna primanja, u cijelosti.

Neto iznos prikazan pod stavkom „Računi revalorizacije” obuhvaća:

- (a) aktuarske dobitke i gubitke s osnove bruto obveze na temelju definiranih primanja
- (b) stvarni povrat na imovinu plana, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja
- (c) svaku promjenu učinka gornje granice vrijednosti imovine, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja.

Te iznose jednom godišnje vrednuju neovisni aktuari kako bi utvrdili odgovarajuću obvezu u financijskim izvještajima.

Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke europodručja, koji zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice.²³ Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjeg radnog dana svakog mjeseca u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.²⁴

ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju, što je objavljeno u bilanci pod stavkom obveza „Novčanice u optjecaju”. Udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica osiguran je potraživanjima od nacionalnih središnjih banaka. Ta potraživanja, koja nose kamate,²⁵ objavljena su pod podstavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava” (vidi „Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim

²³ Odluka ESB/2010/29 od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (preinaka), SL L 35, 9.2.2011., str. 26., sa svim izmjenama.

²⁴ „Ključ za raspodjelu novčanica” znači postotci koji se dobivaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenjujući ključ za upis kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u tom ukupnom iznosu.

²⁵ Odluka (EU) 2016/2248 ESB-a od 3. studenoga 2016. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (ESB/2016/36), SL L 347, 20.12.2016., str. 26.

politikama). Kamatni prihodi od tih potraživanja uključeni su u račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”.

Privremena raspodjela dobiti

Iznos koji je jednak zbroju prihoda ESB-a od euronovčanica u optjecaju i prihoda od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike kupljenih u sklopu (a) programa za tržišta vrijednosnih papira, (b) trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, (c) programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i (d) programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora raspodjeljuje se u siječnju sljedeće godine u sklopu privremene raspodjele dobiti ako Upravno vijeće ne odluči drugačije.²⁶ Taj se iznos raspodjeljuje u cijelosti, osim ako je veći od neto dobiti financijske godine ESB-a, a podliježe i odlukama Upravnog vijeća o prijenosu prihoda na rezervacije za valutni, kamatni, kreditni rizik te rizik cijene zlata. Upravno vijeće također može odlučiti da umanjuje iznos raspodijeljen u sklopu privremene raspodjele dobiti za iznos troškova ESB-a povezanih s izdavanjem euronovčanica i njihovom obradom.

Reklasifikacije

Kamatni prihodi (npr. kuponske kamate) i kamatni rashodi (npr. amortizacija premije) koji proizlaze iz vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike prije su se prikazivali na bruto osnovi na pozicijama „Ostali kamatni prihodi” odnosno „Ostali kamatni rashodi”. Radi usklađivanja izvještavanja o kamatnim приходima i rashodima koji proizlaze iz operacija monetarne politike na razini Eurosustava, ESB je odlučio da će te stavke od 2016. prikazivati na neto osnovi bilo na poziciji „Ostali kamatni prihodi” bilo na poziciji „Ostali kamatni rashodi”, u zavisnosti od toga je li neto iznos pozitivan ili negativan. Usporedivi podatci za 2015. usklađeni su na sljedeći način:

	Objavljeno 2015. EUR	Usklađenje zbog reklasifikacije EUR	Ponovno iskazan iznos EUR
Ostali kamatni prihodi	2.168.804.955	(435.885.764)	1.732.919.191
Ostali kamatni rashodi	(1.001.272.846)	435.885.764	(565.387.082)

Reklasifikacija nije utjecala na neto dobit za 2015.

²⁶ Odluka (EU) 2015/298 ESB-a od 15. prosinca 2014. o privremenoj raspodjeli prihoda Europske središnje banke (ESB/2014/57), SL L 53, 25.2.2015., str. 24., sa svim izmjenama.

Ostala pitanja

S obzirom na ulogu koju ESB ima kao središnja banka, objavom izvještaja o novčanom toku čitatelji financijskih izvještaja ne bi dobili važne dodatne informacije.

U skladu s člankom 27. Statuta ESSB-a, a na temelju preporuke Upravnog vijeća, Vijeće EU-a odobrilo je imenovanje Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart (Savezna Republika Njemačka) vanjskim revizorom ESB-a za razdoblje od pet godina do kraja financijske godine 2017.

Bilješke o bilanci

1. Zlato i potraživanja u zlatu

Na dan 31. prosinca 2016. ESB je imao 16.229.522 XAU.²⁷ U 2016. se nisu provodile transakcije zlatom, tako da su držanja ESB-a bila nepromijenjena u odnosu na stanje 31. prosinca 2015. Do povećanja eurske protuvrijednosti zlata koje drži ESB došlo je zbog rasta cijene zlata tijekom 2016. godine (vidi „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama te bilješku br.14 „Računi revalorizacije”).

2. Potraživanja od nerezidenata i rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda

Ta imovina su udjeli ESB-a u posebnim pravima vučenja na dan 31. prosinca 2016. Proizlazi iz dogovora s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) o kupoprodaji posebnih prava vučenja, pri čemu je MMF ovlašten u ime ESB-a prodavati ili kupovati posebna prava vučenja za eure unutar najniže i najviše razine udjela. Posebna prava vučenja u računovodstvene se svrhe tretiraju kao strana valuta (vidi „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

Pod tim su dvjema stavkama salda kod banaka i krediti nominirani u stranoj valuti te ulaganja u vrijednosne papire nominirane u američkim dolarima i japanskim jenima.

Potraživanja od nerezidenata europodručja	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	6.844.526.120	4.398.616.340	2.445.909.780
Depoziti na novčanom tržištu	2.005.810.644	1.666.345.182	339.465.462
Obratni repo ugovori	503.747.273	831.266.648	(327.519.375)
Ulaganja u vrijednosne papire	41.066.843.366	42.133.979.087	(1.067.135.721)
Ukupno	50.420.927.403	49.030.207.257	1.390.720.146

²⁷ To odgovara masi od 504,8 tona.

Potraživanja od rezidenata europodručja	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	1.211.369	953.098	258.271
Depoziti na novčanom tržištu	1.964.182.715	1.861.761.734	102.420.981
Obratni repo ugovori	507.541.979	0	507.541.979
Ulaganja u vrijednosne papire	0	0	0
Ukupno	2.472.936.063	1.862.714.832	610.221.231

Do povećanja tih stavki u 2016. godini došlo je uglavnom zbog aprecijacije američkog dolara i japanskog jena u odnosu na euro.

Neto devizna sredstva ESB-a u američkim dolarima i japanskim jenima²⁸ na dan 31. prosinca 2016. iznosila su kako slijedi:

	2016. Valuta u mil.	2015. Valuta u mil.
Američki dolar	46.759	46.382
Japanski jen	1.091.844	1.085.596

3. Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz europodručja nominirana u eurima

Na dan 31. prosinca 2016. pod tom su stavkom bili tekući računi kod rezidenata europodručja.

4. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima

4.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Na dan 31. prosinca 2016. pod tom su stavkom bili vrijednosni papiri koje je ESB stekao u sklopu triju programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.

Kupnja u sklopu prvog programa kupnje pokrivenih obveznica završena je 30. lipnja 2010., dok je drugi program kupnje pokrivenih obveznica završio 31. listopada 2012. Program za tržišta vrijednosnih papira završen je 6. rujna 2012.

²⁸ Ta se sredstva sastoje od imovine umanjene za obveze nominirane u određenoj stranoj valuti i podliježu revalorizaciji zbog promjene deviznih tečajeva. Obuhvaćena su na pozicijama „Potraživanja od nerezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, „Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, „Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi“, „Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente“ (na strani obveza) i „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi“, pri čemu se uzimaju u obzir terminske transakcije i transakcije razmjene u stranoj valuti uključene u izvanbilančne stavke. Dobitci od razlika u cijeni financijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti koji proizlaze iz revalorizacije nisu uključeni.

Programima kupnje vrijednosnih papira,²⁹ odnosno trećem programu kupnje pokrivenih obveznica, programu kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i programu kupnje vrijednosnih papira javnog sektora, Eurosustav je u 2016. dodao četvrti: program kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora.³⁰ Upravno vijeće je u 2016. donijelo odluke koje su izravno utjecale na tempo mjesečnih kupnji i trajanje programa kupnje vrijednosnih papira.³¹ Odlučilo je (i) od travnja 2016. povisiti ukupni mjesečni neto iznos kupnji u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira koji su provodile nacionalne središnje banke i ESB s 60 mlrd. EUR na 80 mlrd. u prosjeku te (ii) i dalje provoditi kupnje u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira u neto iznosu od 60 mlrd. EUR od travnja 2017. do kraja prosinca 2017., ali i duže ako to bude potrebno, u svakom slučaju sve dok Upravno vijeće ne zaključi da je došlo do postojane prilagodbe inflacijskih kretanja u skladu s ciljnom razinom stope inflacije.³² Neto kupnje provodit će se istodobno s reinvestiranjem glavnice dospjelih vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira.

Vrijednosni papiri kupljeni u sklopu tih programa vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju (vidi „Vrijednosni papiri” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Amortizirani trošak vrijednosnih papira koje drži ESB, kao i njihova tržišna vrijednost³³ (koja nije evidentirana u bilanci ni u računu dobiti i gubitka, nego se daje isključivo za usporedbu), iznose kako slijedi:

	2016. EUR		2015. EUR		Promjena EUR	
	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost
Prvi program kupnje pokrivenih obveznica	1.032.305.522	1.098.106.253	1.786.194.503	1.898.990.705	(753.888.981)	(800.884.452)
Drugi program kupnje pokrivenih obveznica	690.875.649	743.629.978	933.230.549	1.013.540.352	(242.354.900)	(269.910.374)
Treći program kupnje pokrivenih obveznica	16.550.442.553	16.730.428.857	11.457.444.451	11.396.084.370	5.092.998.102	5.334.344.487
Program za tržišta vrijednosnih papira	7.470.766.415	8.429.995.853	8.872.443.668	10.045.312.608	(1.401.677.253)	(1.615.316.755)
Program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom	22.800.124.065	22.786.088.513	15.321.905.622	15.220.939.054	7.478.218.443	7.565.149.459
Program kupnje vrijednosnih papira javnog sektora	112.270.760.463	112.958.545.591	39.437.433.065	39.372.318.024	72.833.327.398	73.586.227.567
Ukupno	160.815.274.667	162.746.795.045	77.808.651.858	78.947.185.113	83.006.622.809	83.799.609.932

Do smanjenja amortiziranog troška portfelja koji se drže u sklopu prvog i drugog programa kupnje pokrivenih obveznica te programa za tržišta vrijednosnih papira došlo je zbog otkupa.

²⁹ Dodatne pojedinosti o programu kupnje vrijednosnih papira možete pronaći [na mrežnim stranicama ESB-a](#).

³⁰ U sklopu tog programa nacionalne središnje banke mogu kupovati obveznice s investicijskim rejtingom nominirane u eurima koje su izdala nebankovna društva s poslovnim nastanom u europskom području. ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu tog programa.

³¹ Vidi priopćenje ESB-a za javnost [od 10. ožujka 2016.](#) i [od 8. prosinca 2016.](#)

³² Radi stabilnosti cijena, ESB teži održavanju stopa inflacije na razinama ispod, ali blizu 2 % u srednjoročnom razdoblju.

³³ Tržišne su vrijednosti okvirne i izvedene su iz tržišnih kotacija. Kad tržišne kotacije nisu dostupne, tržišne se cijene procjenjuju internim modelima Eurosustava.

Upravno vijeće redovno procjenjuje financijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u sklopu tih programa.

Godišnje provjere umanjenja obavljaju se na temelju podataka na kraju godine i odobrava ih Upravno vijeće. U provjerama se pokazatelji umanjenja ocjenjuju za svaki program zasebno. Kada je utvrđen pokazatelj umanjenja, provedena je dodatna analiza kako bi se potvrdilo da umanjenje nije utjecalo na novčane tokove povezanih vrijednosnih papira. Na temelju rezultata ovogodišnje provjere umanjenja nisu knjiženi gubitci za vrijednosne papire koji su se 2016. držali u portfeljima povezanim s monetarnom politikom.

5. Potraživanja unutar Eurosustava

5.1. Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava

Pod tom su stavkom potraživanja ESB-a prema nacionalnim središnjim bankama europodručja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Remuneracija tih potraživanja izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja³⁴ (vidi bilješku 22.2. „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava”).

6. Ostala imovina

6.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Ta se imovina na dan 31. prosinca 2016. sastojala od sljedećih stavki:

---

³⁴ Kamatna stopa koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja od 16. ožujka 2016. iznosi 0,00 %.

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Trošak nabave			
Zemljište i zgrade	1.011.662.911	1.027.242.937	(15.580.026)
Postrojenje u zgradi	221.888.762	219.897.386	1.991.376
Računalni hardver i softver	88.893.887	77.350.193	11.543.694
Oprema, namještaj i motorna vozila	96.197.706	92.000.437	4.197.269
Imovina u izgradnji	3.024.459	244.590	2.779.869
Ostala dugotrajna imovina	9.713.742	9.453.181	260.561
Ukupan trošak nabave	1.431.381.467	1.426.188.724	5.192.743
Akumulirana amortizacija			
Zemljište i zgrade	(72.284.513)	(79.468.891)	7.184.378
Postrojenje u zgradi	(31.590.282)	(15.827.521)	(15.762.761)
Računalni hardver i softver	(57.935.440)	(45.530.493)	(12.404.947)
Oprema, namještaj i motorna vozila	(29.107.438)	(20.831.615)	(8.275.823)
Ostala dugotrajna imovina	(1.138.207)	(883.374)	(254.833)
Ukupna akumulirana amortizacija	(192.055.880)	(162.541.894)	(29.513.986)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.239.325.587	1.263.646.830	(24.321.243)

Neto smanjenje troškova na poziciji „Zemljišta i zgrade” i odgovarajuće akumulirane amortizacije uglavnom je rezultat isknjižavanja kapitaliziranih troškova obnove povezanih sa stavkama koje više nisu bile u upotrebi.

6.2. Ostala financijska imovina

Pod tom su stavkom uglavnom ulaganja vlastitih sredstava ESB-a³⁵, koja se drže kao izravna protustavka kapitalu i pričuvama ESB-a te rezervacijama za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata. Ona obuhvaća i 3211 dionica Banke za međunarodne namire, čiji trošak nabave iznosi 41,8 mil. EUR.

Komponente te stavke su sljedeće:

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Tekući računi u eurima	30.000	30.000	–
Vrijednosni papiri nominirani u eurima	19.113.074.101	19.192.975.459	(79.901.358)
Obratni repo ugovori u eurima	1.463.994.460	1.188.997.789	274.996.671
Ostala financijska imovina	41.830.662	41.914.335	(83.673)
Ukupno	20.618.929.223	20.423.917.583	195.011.640

Do neto povećanja te stavke u 2016. došlo je uglavnom zbog reinvestiranja kamatnih prihoda ostvarenih od portfelja vlastitih sredstava.

³⁵ Repo ugovori provedeni u sklopu upravljanja portfeljem vlastitih sredstava iskazuju se pod stavkom „Razno” na strani obveza (vidi bilješku 12.3. „Razno”).

6.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Pod tom su stavkom promjene u vrednovanju transakcija razmjene i terminskih transakcija u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2016. bile nedospjele (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti“). Te promjene u vrednovanju proizlaze iz preračunavanja iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po deviznim tečajevima koji su vrijedili na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima koje proizlaze iz preračunavanja transakcija po prosječnom trošku nabave dotične strane valute na taj dan (vidi „Izvanbilančni instrumenti“ i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Pod tom su stavkom i valorizacijski dobitci od nedospjelih transakcija povezanih s kamatnim ugovorima o razmjeni (vidi bilješku 18. „Kamatni ugovori o razmjeni“).

6.4. Obračunani prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

U tu stavku u 2016. godini ušla je obračunana kuponska kamata na vrijednosne papire, uključujući nepodmireni iznos kamata plaćen prilikom stjecanja, u visini 1.924,5 mil. EUR (2015.: 1.186,6 mil. EUR) (vidi bilješku 2.2. „Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, bilješku 4. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima“ i bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina“).

Nadalje, pod tom su stavkom i (a) obračunani prihodi od zajedničkih projekata Eurosustava (vidi bilješku 27. „Ostali prihodi“), (b) obračunani kamatni prihodi od ostale financijske imovine i (c) razni unaprijed plaćeni troškovi.

6.5. Razno

Ta je stavka obuhvaćala obračunane iznose privremeno raspodijeljene dobiti ESB-a (vidi „Privremena raspodjela dobiti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama te bilješku 11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“).

Bila su obuhvaćena i salda povezana s nedospjelim transakcijama razmjene i terminskim transakcijama u stranoj valuti na dan 31. prosinca 2016. koja proizlaze iz prethodne pretvorbe iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnoj nabavnoj cijeni povezane valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvotno bile knjižene (vidi „Izvanbilančni instrumenti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

7. Novčanice u optjecaju

Pod tom je stavkom udio ESB-a (8 %) u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

8. Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja nominirane u eurima

Upravno vijeće odlučilo je 8. prosinca 2016. da će središnje banke Eurosustava moći prihvaćati gotovinski kolateral za mogućnosti pozajmljivanja vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora, koji neće morati reinvestirati. Te se operacije za ESB provode preko specijalizirane institucije.

Vrijednost takvih transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira s kreditnim institucijama iz europodručja u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora koje 31. prosinca 2016. nisu bile dospjele iznosila je 1,9 mlrd. EUR. Gotovina koja je dobivena kao kolateral prenesena je na račune u sustavu TARGET2 (vidi bilješku br.11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”). Budući da na kraju godine nije bila uložena, te su transakcije iskazane u bilanci (vidi „Obratne transakcije” u bilješkama o računovodstvenim politikama).³⁶

9. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima

9.1. Ostale obveze

Pod tom su stavkom depoziti članica Eurobankarskog udruženja (EBA) koji služe kao fond osiguranja za namiru iz sustava EURO1³⁷ u sustavu TARGET2.

10. Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima

Na dan 31. prosinca 2016. pod tom stavkom bio je iznos u visini 9,5 mlrd. EUR (2015.: 1,5 mlrd. EUR), a sastojao se od salda središnjih banaka izvan europodručja kod ESB-a koja proizlaze iz, ili su protustavka, transakcija obrađenih u sustavu TARGET2. Do povećanja tih salda u 2016. došlo je zbog plaćanja rezidenata

³⁶ Transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira iz kojih ne proizlazi neuloženi gotovinski kolateral na kraju godine evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije (vidi bilješku 16. „Programi pozajmljivanja vrijednosnih papira”).

³⁷ EURO1 je platni sustav kojim upravlja EBA.

europodručja nerezidentima europodručja (vidi bilješku 11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”).

Pod tom stavkom bio je i iznos u visini 4,1 mlrd. EUR (2015.: 0,8 mlrd. EUR), koji proizlazi iz stalnog dogovora o međusobnoj valutnoj razmjeni sa Sustavom federalnih rezervi. Prema tom dogovoru, Sustav federalnih rezervi transakcijama razmjene osigurava ESB-u američke dolare kako bi se drugim ugovornim stranama Eurosustava ponudilo kratkoročno financiranje u američkim dolarima. ESB istodobno ulazi u transakcije naizmjenične razmjene s nacionalnim središnjim bankama europodručja, koje dobivena sredstva upotrebljavaju za provođenje operacija puštanja likvidnosti u američkim dolarima u obliku obratnih transakcija s drugim ugovornim stranama Eurosustava. Transakcije naizmjenične razmjene dovode do salda unutar Eurosustava između ESB-a i nacionalnih središnjih banaka (vidi bilješku 11.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)”). Nadalje, transakcije razmjene koje se provode sa Sustavom federalnih rezervi i nacionalnim središnjim bankama europodručja za posljedicu imaju terminska potraživanja i obveze koji se evidentiraju na izvanbilančnim računima (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”).

Ostatak ove stavke čini iznos od 3,1 mlrd. EUR (2015.: 0 EUR), koji proizlazi iz nedospjelih transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira s nerezidentima europodručja u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora, u kojima je gotovina položena kao kolateral i prenesena na račune u sustavu TARGET2 (vidi bilješku 8. „Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja nominirane u eurima”).

11. Obveze unutar Eurosustava

11.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

One predstavljaju obveze prema nacionalnim središnjim bankama europodručja koje su proizašle iz prijenosa deviznih pričuva na ESB kad su se te banke priključile Eurosustavu. U 2016. nije bilo promjena.

	Od 1. siječnja 2015. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1.435.910.943
Deutsche Bundesbank	10.429.623.058
Eesti Pank	111.729.611
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	672.637.756
Bank of Greece	1.178.260.606
Banco de España	5.123.393.758
Banque de France	8.216.994.286
Banca d'Italia	7.134.236.999
Central Bank of Cyprus	87.679.928
Latvijas Banka	163.479.892
Lietuvos bankas	239.453.710
Banque centrale du Luxembourg	117.640.617
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	37.552.276
De Nederlandsche Bank	2.320.070.006
Österreichische Nationalbank	1.137.636.925
Banco de Portugal	1.010.318.483
Banka Slovenije	200.220.853
Národná banka Slovenska	447.671.807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728.096.904
Ukupno	40.792.608.418

Remuneracija tih obveza izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja, usklađenoj tako da odražava nulti prinos na komponentu zlata (vidi bilješku 22.3. „Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva”).

11.2. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)

Pod tom su stavkom u 2016. uglavnom bila salda unutar sustava TARGET2 koja su nacionalne središnje banke europodručja imale prema ESB-u (vidi „Salda unutar ESSB-a / salda unutar Eurosustava” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Neto povećanje na toj poziciji rezultat je uglavnom kupnji vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira (vidi bilješku 4. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima”), koji su namireni putem računa u sustavu TARGET2. Utjecaj kupnji djelomično je neutraliziran (a) namirom plaćanja od strane rezidenata europodručja prema nerezidentima europodručja u sustavu TARGET2 (vidi bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”); b) gotovinom koja je dobivena kao kolateral pri pozajmljivanju vrijednosnih papira u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora (vidi bilješku 8. „Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja nominirane u eurima” i bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”); (c) povećanjem iznosa koji se odnose na transakcije naizmjenične razmjene provedene s nacionalnim središnjim bankama u vezi s operacijama puštanja likvidnosti u američkim dolarima i (d) otkupima vrijednosnih

papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira i prvih dvaju programa kupnje pokrivenih obveznica koji su također namireni putem računa u sustavu TARGET2.

Remuneracija pozicija unutar sustava TARGET2, uz iznimku salda koja proizlaze iz transakcija naizmjenične zamjene u vezi s operacijama puštanja likvidnosti u američkim dolarima, izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

Pod tom je stavkom bio i iznos koji se duguje nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a (vidi „Privremena raspodjela dobiti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

	2016. EUR	2015. EUR
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja povezana sa sustavom TARGET2	1.058.484.156.256	812.734.808.529
Potraživanja od nacionalnih središnjih banaka europodručja povezana sa sustavom TARGET2	(908.249.140.203)	(730.463.422.714)
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a	966.234.559	812.134.494
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	151.201.250.612	83.083.520.309

12. Ostale obveze

12.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Pod tom su stavkom promjene u vrednovanju transakcija razmjene i terminskih transakcija u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2016. bile nedospjele (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”). Te promjene u vrednovanju proizlaze iz razlike eurske protuvrijednosti tih transakcija izračunane po deviznim tečajevima koji su vrijedili na datum bilance i eurske protuvrijednosti izračunane po prosječnom trošku nabave povezane strane valute na taj dan (vidi „Izvanbilančni instrumenti” i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Pod tom su stavkom i gubitci od usklađenja vrijednosti nedospjelih kamatnih ugovora o razmjeni (vidi bilješku 18. „Kamatni ugovori o razmjeni”).

12.2. Obračunani rashodi i odgođeni prihodi

Na dan 31. prosinca 2016. pod tom su stavkom bili odgođeni prihodi povezani s Jedinstvenim nadzornim mehanizmom (SSM) (vidi bilješku 25. „Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija”), administrativna vremenska razgraničenja i obračunani rashodi za financijske instrumente.

Pod tom stavkom bile su i obračunane obveze za kamate prema nacionalnim središnjim bankama za cijelu 2016. godinu s obzirom na njihova potraživanja koja se odnose na devizne pričuve prenesene na ESB (vidi bilješku br.11.1., „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”). Taj je iznos podmiren u siječnju 2017.

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Administrativna vremenska razgraničenja	20.723.173	20.455.723	267.450
Financijski instrumenti	3.621.142	2.191.753	1.429.389
Odgođeni prihodi povezani s SSM-om	41.089.798	18.926.078	22.163.720
Devizne pričuve prenesene na ESB	3.611.845	17.576.514	(13.964.669)
TARGET2	–	36.393.921	(36.393.921)
Ukupno	69.045.958	95.543.989	(26.498.031)

12.3. Razno

Ta je stavka u 2016. obuhvaćala salda povezana s valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim transakcijama u stranoj valuti koji su 31. prosinca 2016. bili nedospjeli (vidi bilješku 19. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti”). Ta salda proizlaze iz pretvorbe iznosa tih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnom trošku nabave povezane valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvotno bile knjižene (vidi „Izvanbilančni instrumenti” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Osim toga, pod tom je stavkom i neto obveza ESB-a na temelju definiranih primanja poslije prestanka zaposlenja i ostalih dugoročnih primanja zaposlenika i članova Izvršnog odbora, kao i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a.

*Mirovinski planovi ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja*³⁸

Bilanca

Iznosi priznati u bilanci s obzirom na primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja zaposlenika bili su sljedeći:

³⁸ U svim tablicama u ovom odjeljku može se dogoditi da zbrojevi ne budu točni zbog zaokruživanja. U stupcima „Odbori” iskazuju se iznosi i za Izvršni odbor i za Nadzorni odbor.

	Zaposlenici u 2016. mil. EUR	Odbori u 2016. mil. EUR	Ukupno u 2016. mil. EUR	Zaposlenici u 2015. mil. EUR	Odbori u 2015. mil. EUR	Ukupno u 2015. mil. EUR
Sadašnja vrijednost obveze	1.361,3	27,7	1.388,9	1.116,7	24,1	1.140,8
Fer vrijednost imovine plana	(878,0)	–	(878,0)	(755,3)	–	(755,3)
Neto obveza na temelju definiranih primanja priznata u bilanci	483,3	27,7	510,9	361,4	24,1	385,5

U 2016. godini sadašnja je vrijednost obveze prema zaposlenicima u visini 1.361,3 mil. EUR (2015.: 1.116,7 mil. EUR) obuhvaćala i primanja koja se financiraju bez fondova u iznosu od 187,0 mil. EUR (2015.: 155,9 mil. EUR), što se odnosi na primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina te na ostala dugoročna primanja. Za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora ustanovljen je sustav financiranja bez fondova.

Račun dobiti i gubitka

U računu dobiti i gubitka za 2016. godinu priznati su sljedeći iznosi:

	Zaposlenici u 2016. mil. EUR	Odbori u 2016. mil. EUR	Ukupno u 2016. mil. EUR	Zaposlenici u 2015. mil. EUR	Odbori u 2015. mil. EUR	Ukupno u 2015. mil. EUR
Trošak tekućeg rada	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Neto kamata na neto obvezu na temelju definiranih primanja	9,7	0,6	10,3	9,5	0,5	10,0
<i>Od toga:</i>						
<i>Trošak povezan s obvezom</i>	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
<i>Prihodi od imovine plana</i>	(19,5)	–	(19,5)	(13,4)	–	(13,4)
(Dobitci)/gubitci od revalorizacije ostalih dugoročnih primanja	0,6	0,1	0,7	2,6	(0,1)	2,5
Ukupno uključeno u stavku „Troškovi za zaposlenike”	114,6	2,4	117,0	132,1	2,3	134,4

Trošak tekućeg rada u 2016. godini smanjio se na 106,0 mil. EUR (2015.: 121,9 mil. EUR), i to uglavnom zahvaljujući povećanju diskontne stope s 2 %, koliko je iznosila 2014. godine, na 2,5 % u 2015.³⁹

Promjene bruto obveze na temelju definiranih primanja, imovine plana i rezultata revalorizacije

Promjene sadašnje vrijednosti bruto obveze na temelju definiranih primanja su sljedeće:

³⁹ Trošak tekućeg rada procjenjuje se po diskontnoj stopi iz prethodne godine.

	Zaposlenici u 2016. mil. EUR	Odbori u 2016. mil. EUR	Ukupno u 2016. mil. EUR	Zaposlenici u 2015. mil. EUR	Odbori u 2015. mil. EUR	Ukupno u 2015. mil. EUR
Početna bruto obveza na temelju definiranih primanja	1.116,7	24,1	1.140,8	1.087,1	24,5	1.111,6
Trošak tekućeg rada	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Kamatni trošak povezan s obvezom	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
Doprinosi koje plaćaju sudionici plana	19,5	0,2	19,8	21,7	0,2	21,9
Isplaćena primanja	(8,6)	(0,8)	(9,5)	(7,5)	(0,8)	(8,3)
Revalorizacijski (dobitci)/gubitci	100,2	1,9	102,1	(127,5)	(2,2)	(129,7)
Zaključna bruto obveza na temelju definiranih primanja	1.361,3	27,7	1.388,9	1.116,7	24,1	1.140,8

Ukupni revalorizacijski gubitci za 2016. u iznosu od 102,1 mil. EUR koji proizlaze iz bruto obveze na temelju definiranih primanja nastali su u prvom redu zbog smanjenja diskontne stope s 2,5 % u 2015. na 2 % u 2016. godini.

U 2016. došlo je do sljedećih promjena fer vrijednosti imovine plana u stupu definiranih primanja koji se odnosi na zaposlene:

	2016. mil. EUR	2015. mil. EUR
Početna fer vrijednost imovine plana	755,3	651,9
Kamatni prihodi od imovine plana	19,5	13,4
Revalorizacijski dobitci	44,7	26,8
Doprinosi koje plaća poslodavac	45,0	46,9
Doprinosi koje plaćaju sudionici plana	19,5	21,7
Isplaćena primanja	(6,0)	(5,4)
Zaključna fer vrijednost imovine plana	878,0	755,3

Revalorizacijski dobitci od imovine plana i u 2016. i u 2015. godini odraz su činjenice da su stvarni prinosi od udjela u fondovima bili viši od procijenjenih kamatnih prihoda od imovine plana.

U 2016. je Upravno vijeće nakon vrednovanja financiranja mirovinskog plana za zaposlenike ESB-a, koje su s danom 31. prosinca 2015. proveli aktuari ESB-a, odlučilo, među ostalim, (a) prestati isplaćivati dopunske godišnje doprinose ESB-a u iznosu od 6,8 mil. EUR i (b) od rujna 2016. povećati doprinose koje ESB uplaćuje u mirovinski plan za zaposlenike s 19,5 % na 20,7 % osnovne plaće.⁴⁰ Zbog tih je odluka, usprkos povećanju broja članova plana, došlo do smanjenja neto iznosa ukupnih doprinosa koje je ESB isplatio u 2016. (vidi bilješku br. 28. „Troškovi za zaposlenike”).

U 2016. je došlo do sljedećih promjena revalorizacijskih rezultata (vidi bilješku 14. „Računi revalorizacije”):

⁴⁰ Osim toga, Upravno je vijeće odlučilo povećati stopu doprinosa koje uplaćuju zaposlenici ESB-a sa 6,7 % na 7,4 % osnovne plaće.

	2016. mil. EUR	2015. mil. EUR
Početni revalorizacijski dobitci/(gubitci)	(148,4)	(305,6)
Doprinosi nacionalnih središnjih banaka koje su se priključile Eurosustavu ⁴¹	0,0	(1,8)
Dobitci od imovine plana	44,7	26,8
Dobitci/(gubitci) od obveze	(102,1)	129,7
Gubitci priznati u računu dobiti i gubitka	0,7	2,5
Zaključni revalorizacijski gubitci pod stavkom „Računi revalorizacije”	(205,1)	(148,4)

Ključne pretpostavke

Prilikom pripreme vrednovanja spomenutih u ovoj bilješci aktuari su se koristili pretpostavkama koje je Izvršni odbor prihvatio za potrebe računovodstva i objavljivanja. Osnovne pretpostavke upotrijebljene za izračun obveza za shemu primanja su sljedeće:

	2016. %	2015. %
Diskontna stopa	2,00	2,50
Očekivani povrat na imovinu plana ⁴²	3,00	3,50
Opća buduća povećanja plaća ⁴³	2,00	2,00
Buduća povećanja mirovina ⁴⁴	1,40	1,40

Nadalje, dobrovoljni doprinosi koje su zaposlenici uplaćivali u stup definiranih doprinosa u 2016. iznosili su 133,2 mil. EUR (2015.: 123,3 mil. EUR). Ti su doprinosi uloženi u imovinu plana, ali stvaraju i odgovarajuću obvezu jednake vrijednosti.

13. Rezervacije

Pod tom su stavkom uglavnom rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata.

Rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata upotrebljavat će se do mjere koju Upravno vijeće bude smatralo potrebnom za pokriće budućih realiziranih i nerealiziranih gubitaka, osobito gubitaka od usklađenja vrijednosti koji premašuju povezane račune revalorizacije. Visina iznosa i daljnja potreba za tim

⁴¹ Nakon uvođenja jedinstvene valute u Litvi središnja banka Lietuvos bankas uplatila je doprinose na sve revalorizacijske račune ESB-a s učinkom od 1. siječnja 2015. Nepodmireni revalorizacijski gubitci koji su uključeni u revalorizacijske račune na dan 31. prosinca 2014. doveli su do smanjenja doprinosa središnje banke Lietuvos bankas.

⁴² Te su pretpostavke upotrijebljene za izračun onog dijela bruto obveze ESB-a na temelju definiranih primanja koji se financira imovinom za koju postoji kapitalno jamstvo.

⁴³ Osim toga, ostavljen je prostor za potencijalna pojedinačna povećanja plaća u visini do 1,8 % godišnje, ovisno o dobi sudionika plana.

⁴⁴ Prema pravilima mirovinskog plana ESB-a, mirovine će se povećavati jednom godišnje. Ako opća usklađivanja plaća za zaposlenike ESB-a budu ispod razine inflacije, svako će povećanje mirovina biti u skladu s općim usklađivanjem plaća. Ako opća usklađivanja plaća prijeđu razinu inflacije, iste će se stope primijeniti za utvrđivanje povećanja mirovina, pod uvjetom da financijsko stanje mirovinskih planova ESB-a dopušta takvo povećanje.

rezervacijama preispituje se jednom godišnje, na temelju procjene ESB-a o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima, uzimajući u obzir niz činitelja. Iznos rezervacija, zajedno s bilo kojim iznosom koji se drži u fondu opće pričuve, ne smije premašiti vrijednost kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

Na dan 31. prosinca 2016. rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata iznosile su, kao i u 2015. godini, 7.619.884.851 EUR. Taj iznos odgovara vrijednosti kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja na taj dan.

14. Računi revalorizacije

Pod tom su stavkom uglavnom revalorizacijska salda koja proizlaze iz nerealiziranih dobitaka od imovine, obveza i izvanbilančnih instrumenata (vidi „Priznavanje prihoda”, „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti”, „Vrijednosni papiri” i „Izvanbilančni instrumenti” u bilješkama o računovodstvenim politikama). Ta stavka obuhvaća i revalorizirane vrijednosti neto obveze ESB-a na temelju definiranih primanja povezane s primanjima poslije prestanka zaposlenja (vidi „Mirovinski plan ESB-a, ostala primanja poslije prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja” u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 12.3. „Razno”).

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Zlato	13.926.380.231	11.900.595.095	2.025.785.136
Stana valuta	14.149.471.665	12.272.562.352	1.876.909.313
Vrijednosni papiri i ostali instrumenti	755.494.021	808.078.836	(52.584.815)
Neto obveza na temelju definiranih primanja povezana s primanjima poslije prestanka zaposlenja	(205.078.109)	(148.413.109)	(56.665.000)
Ukupno	28.626.267.808	24.832.823.174	3.793.444.634

Do povećanja iznosa računa revalorizacije došlo je zbog deprecijacije eura u odnosu na američki dolar i japanski jen tijekom 2016.

Za revalorizaciju na kraju godine upotrebljavali su se sljedeći devizni tečajevi:

Tečajevi	2016.	2015.
USD za EUR	1,0541	1,0887
JPY za EUR	123,40	131,07
EUR za XDR	1,2746	1,2728
EUR za XAU	1.098,046	973,225

15. Kapital i pričuve

15.1. Kapital

Upisani kapital ESB-a iznosi 10.825.007.069 EUR. Kapital koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja i nacionalne središnje banke izvan europodručja iznosi 7.740.076.935 EUR.

Nacionalne središnje banke europodručja uplatile su u cijelosti svoj udio u upisanom kapitalu, koji od 1. siječnja 2015. iznosi 7.619.884.851 EUR, kao što je prikazano u tablici.⁴⁵

⁴⁵ Pojedinačni iznosi prikazani su zaokruženi na najbliži cijeli euro. Zbog zaokruživanja moguće je da konačni zbrojevi u tablicama u ovoj bilješci ne budu točni.

	Ključ za upis kapitala od 1. siječnja 2015. ⁴⁶ %	Uplaćeni kapital od 1. siječnja 2015. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	268.222.025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1.948.208.997
Eesti Pank	0,1928	20.870.614
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	125.645.857
Bank of Greece	2,0332	220.094.044
Banco de España	8,8409	957.028.050
Banque de France	14,1792	1.534.899.402
Banca d'Italia	12,3108	1.332.644.970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16.378.236
Latvijas Banka	0,2821	30.537.345
Lietuvos bankas	0,4132	44.728.929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21.974.764
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	7.014.605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433.379.158
Österreichische Nationalbank	1,9631	212.505.714
Banco de Portugal	1,7434	188.723.173
Banka Slovenije	0,3455	37.400.399
Národná banka Slovenska	0,7725	83.623.180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136.005.389
Ukupno	70,3915	7.619.884.851

Nacionalne središnje banke izvan europodručja dužne su uplatiti 3,75 % svojeg upisanog kapitala kao doprinos za troškove poslovanja ESB-a. Na kraju 2016. taj je doprinos iznosio ukupno 120.192.083 EUR, što je nepromijenjen iznos u odnosu na 2015. Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a, uključujući prihode od raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, niti su obvezne podmirivati gubitak ESB-a.

Nacionalne središnje banke izvan europodručja uplatile su sljedeće iznose:

⁴⁶ Udjeli pojedinačnih nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a posljednji su se put promijenili 1. siječnja 2014. Međutim, 1. siječnja 2015., zbog priključenja Litve europodručju, ukupni ponder nacionalnih središnjih banaka europodručja u ključu za upis kapitala ESB-a se povećao, dok se ukupni ponder nacionalnih središnjih banaka izvan europodručja u ključu za upis kapitala smanjio. U 2016. nije bilo promjena.

	Ključ za upis kapitala od 1. siječnja 2015. %	Uplaćeni kapital od 1. siječnja 2015. EUR
Българска народна банка (Bugarska narodna banka)	0,8590	3.487.005
Česká národní banka	1,6075	6.525.450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6.037.512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2.444.963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5.601.129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20.796.192
Banca Națională a României	2,6024	10.564.124
Sveriges Riksbank	2,2729	9.226.559
Bank of England	13,6743	55.509.148
Ukupno	29,6085	120.192.083

Izvanbilančni instrumenti

16. Programi pozajmljivanja vrijednosnih papira

U sklopu upravljanja vlastitim sredstvima ESB-a, u ESB-u postoji sporazum o programu pozajmljivanja vrijednosnih papira, pri čemu specijalizirana institucija ulazi u transakciju pozajmljivanja vrijednosnih papira u ime ESB-a.

Osim toga, ESB je, u skladu s odlukama Upravnog vijeća, stavio na raspolaganje za pozajmljivanje vrijednosne papire kupljene u sklopu prvog, drugog i trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica, kao i vrijednosne papire kupljene u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira javnog sektora te one kupljene u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira koji su prihvatljivi i u programu kupnje vrijednosnih papira javnog sektora.⁴⁷

Ako na kraju godine bude uložen sav gotovinski kolateral, operacije pozajmljivanja vrijednosnih papira povezane s njim evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije.⁴⁸ Operacije pozajmljivanja vrijednosnih papira te vrste u iznosu od 10,9 mlrd. EUR (2015.: 4,5 mlrd. EUR) bile su nepodmirene na dan 31. prosinca 2016. Od tog je iznosa 3,9 mlrd. EUR (2015.: 0,3 mlrd. EUR) bilo povezano s pozajmljivanjem vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike.

17. Kamatne ročnice

Na dan 31. prosinca 2016. bile su nedospjele sljedeće transakcije u stranoj valuti, prikazane po tržišnom tečaju na kraju godine:

Kamatne ročnice u stranoj valuti	2016. Vrijednost ugovora EUR	2015. Vrijednost ugovora EUR	Promjena EUR
Kupljeno	558.770.515	694.406.172	(135.635.657)
Prodano	2.258.798.975	690.554.100	1.568.244.875

Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

18. Kamatni ugovori o razmjeni

Transakcije povezane s kamatnim ugovorima o razmjeni sa zamišljenom vrijednošću ugovora u visini 378,3 mil. EUR (2015.: 274,5 mil. EUR), prikazane po tržišnim

⁴⁷ ESB ne kupuje vrijednosne papire u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora, tako da ne drži vrijednosne papire koji bi bili stečeni tim programom i koji bi se mogli pozajmiti.

⁴⁸ Ako gotovinski kolateral ne bude uložen na kraju godine, te se transakcije evidentiraju na računima bilance (vidi bilješku 8. „Ostale obveze prema kreditnim institucijama iz europodručja nominirane u eurima” i bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”).

tečajevima na kraju godine, bile su nedospjele na dan 31. prosinca 2016. Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

19. Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti

Upravljanje deviznim pričuvama

Tijekom 2016. transakcije razmjene i terminske transakcije u stranoj valuti provodile su se u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a. Potraživanja i obveze koji proizlaze iz tih transakcija, a koji su bili nedospjeli na dan 31. prosinca 2016., prikazani su po tržišnom tečaju na kraju godine kako slijedi:

Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Potraživanja	3.123.544.615	2.467.131.004	656.413.611
Obveze	2.855.828.167	2.484.517.472	371.310.695

Operacije za puštanje likvidnosti

Potraživanja i obveze nominirani u američkim dolarima s datumom namire u 2017. nastali su u vezi s osiguravanjem likvidnosti u američkim dolarima drugim ugovornim stranama Eurosustava (vidi bilješku 10. „Obveze prema nerezidentima europodručja nominirane u eurima”).

20. Upravljanje operacijama zaduživanja i kreditiranja

ESB je u 2016. i dalje bio odgovoran za upravljanje operacijama zaduživanja i kreditiranja EU-a u sklopu mehanizma za srednjoročnu financijsku pomoć, europskog mehanizma za financijsku stabilnost, Europskog fonda za financijsku stabilnost i Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM), kao i za ugovor o kreditima za Grčku. ESB je u 2016. obrađivao plaćanja koja se odnose na te operacije, kao i plaćanja doprinosa članica temeljnom kapitalu ESM-a.

21. Potencijalne obveze za parnice u tijeku

Nekoliko je štediša, dioničara i imatelja obveznica ciparskih kreditnih institucija pokrenulo četiri parnice protiv ESB-a i ostalih institucija EU-a. Tužitelji su tvrdili da su pretrpjeli financijske gubitke zbog postupaka koji su po njihovu mišljenju doveli do restrukturiranja tih kreditnih institucija u sklopu programa financijske pomoći za Cipar. Opći sud Europske unije 2014. je godine u cijelosti odbacio dvanaest sličnih tužbi kao neosnovane. Protiv osam od tih presuda uložene su žalbe, a tijekom 2016.

Sud Europske unije u svim je tim slučajevima ili potvrdio neosnovanost tužbi ili presudio u korist ESB-a. Sudjelovanje ESB-a u procesu koji je doveo do dogovora o programu financijske pomoći bilo je ograničeno na pružanje tehničkih savjeta, u skladu s Ugovorom o Europskom stabilizacijskom mehanizmu i u suradnji s Europskom komisijom, te na davanje neobvezujućih mišljenja o nacrtu ciparskog zakona o sanaciji. Stoga se smatra da ESB neće pretrpjeti gubitke zbog tih parnica.

Bilješke o računu dobiti i gubitka

22. Neto kamatni prihodi

22.1. Kamatni prihodi od deviznih pričuva

Pod tom su stavkom kamatni prihodi, bez kamatnih rashoda, povezani s neto deviznim pričuvama ESB-a, kako slijedi:

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Kamatni prihodi od tekućih računa	1.499.288	552.459	946.829
Kamatni prihodi od depozita na novčanom tržištu	18.095.835	6.306.443	11.789.392
Kamatni prihodi/(rashodi) od repo ugovora	(34.017)	38.311	(72.328)
Kamatni prihodi od obratnih repo ugovora	12.745.338	2.920.201	9.825.137
Kamatni prihodi od vrijednosnih papira	304.958.993	261.121.900	43.837.093
Kamatni prihodi/(rashodi) od kamatnih ugovora o razmjeni	19.080	(861.355)	880.435
Kamatni prihodi od terminskih transakcija u stranoj valuti i valutnih ugovora o razmjeni	33.157.253	13.127.982	20.029.271
Kamatni prihodi od deviznih pričuva (neto)	370.441.770	283.205.941	87.235.829

Do ukupnog povećanja neto kamatnih prihoda u 2016. došlo je uglavnom zbog viših kamatnih prihoda ostvarenih od portfelja u američkim dolarima.

22.2. Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava

Pod tom su stavkom uglavnom kamatni prihodi povezani s udjelom ESB-a od 8 % u ukupnom izdanju euronovčanica (vidi „Novčanice u optjecaju” u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 5.1. „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava”). Unatoč porastu prosječne vrijednosti novčanica u optjecaju za 4,7 %, u 2016. godini došlo je do smanjenja prihoda zbog toga što je prosječna kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja bila niža nego u 2015. (0,01 % u 2016. u odnosu na 0,05 % u 2015.).

22.3. Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s osnove prenesenih deviznih pričuva

Na ovoj se poziciji navodi naknada isplaćena nacionalnim središnjim bankama europodručja za potraživanja s osnove deviznih pričuva prenesenih na ESB (vidi bilješku 11.1. „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva”). Smanjenje te naknade u 2016. odraz je činjenice da je prosječna kamatna stopa na glavne operacije refinanciranja bila niža nego u 2015. godini.

22.4. Ostali kamatni prihodi i ostali kamatni rashodi⁴⁹

U 2016. godini te su stavke uglavnom obuhvaćale neto kamatne prihode u visini 1,0 mlrd. EUR (2015.: 0,9 mlrd. EUR) od vrijednosnih papira koje je ESB kupio za potrebe monetarne politike. Od tog je iznosa 0,5 mlrd. EUR (2015.: 0,6 mlrd. EUR) bilo povezano s neto kamatnim prihodima od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, a 0,4 mlrd. EUR (2015.: 0,2 mlrd. EUR) s neto kamatnim prihodima od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira.

Preostali iznos pod tim stavkama sastojao se uglavnom od kamatnih prihoda i rashoda od portfelja vlastitih sredstava ESB-a (vidi bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina”) i ostalih salda koja nose kamatu.

23. Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija

Neto realizirani dobitci od financijskih operacija u 2016. godini bili su sljedeći:

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Neto realizirani dobitci od razlika u cijeni	159.456.244	175.959.137	(16.502.893)
Neto realizirani dobitci od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata	65.085.498	38.474.593	26.610.905
Neto realizirani dobitci od financijskih operacija	224.541.742	214.433.730	10.108.012

Neto realizirani dobitci od razlika u cijeni sadržavali su realizirane dobitke i gubitke od vrijednosnih papira, kamatnih ročnica i kamatnih ugovora o razmjeni. Do smanjenja neto realiziranih dobitaka od razlika u cijeni u 2016. došlo je u prvom redu zbog realiziranih dobitaka koji su bili niži od razlika u cijeni ostvarenih od vrijednosnih papira u portfelju u američkim dolarima.

Do ukupnog povećanja neto realiziranih dobitaka od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata došlo je prije svega zbog odljeva posebnih prava vučenja koji proizlaze iz dogovora s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) o kupoprodaji posebnih prava vučenja (vidi bilješku 2.1. „Potraživanja od MMF-a”).

24. Umanjenje financijske imovine i pozicija

U 2016. došlo je do sljedećih umanjavanja financijske imovine i pozicija:

⁴⁹ Od 2016. kamatni prihodi i kamatni rashodi koji proizlaze iz vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike iskazuju se na neto osnovi pod stavkom „Ostali kamatni prihodi” ili „Ostali kamatni rashodi”, ovisno o tome je li neto iznos pozitivan ili negativan (vidi „Reklasifikacije” u bilješkama o računovodstvenim politikama).

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Nerealizirani gubici od razlika u cijeni vrijednosnih papira	(148.159.250)	(63.827.424)	(84.331.826)
Nerealizirani gubici od razlika u cijeni kamatnih ugovora o razmjeni	–	(223.892)	223.892
Nerealizirani gubici od tečajnih razlika	(12.760)	(1.901)	(10.859)
Ukupna umanjnja	(148.172.010)	(64.053.217)	(84.118.793)

Veći iznos umanjnja u usporedbi s 2015. uglavnom je posljedica većih tržišnih prinosa na vrijednosne papire koji se drže u portfelju u američkim dolarima, uz opće smanjenje njihove tržišne vrijednosti.

25. Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Prihodi od naknada i provizija	382.191.051	277.324.169	104.866.882
Rashodi od naknada i provizija	(10.868.282)	(8.991.908)	(1.876.374)
Neto prihodi od naknada i provizija	371.322.769	268.332.261	102.990.508

Prihodi na ovoj poziciji u 2016. sastojali su se uglavnom od naknada za nadzor. Rashodi su se uglavnom sastojali od naknada za skrbništvo i naknada vanjskim upraviteljima imovinom koji su provodili kupnje prihvatljivih vrijednosnih papira osiguranih imovinom prema izričitim uputama i u ime Eurosustava.

Prihodi i rashodi povezani s nadzornim zadaćama

U studenome 2014. ESB je preuzeo nadzorne zadaće u skladu s člankom 33. Uredbe Vijeća br. 1024/2013/EU od 15. listopada 2013. ESB ubire godišnju naknadu od nadziranih subjekata kako bi pokrio svoje rashode proizišle iz obavljanja nadzornih zadaća. U travnju 2016. ESB je najavio da će godišnje naknade za nadzor u 2016. iznositi 404,5 mil. EUR.⁵⁰ Taj se iznos temeljio na procjeni godišnjih rashoda za 2016. u iznosu od 423,2 mil. EUR, nakon usklađenja za (i) višak naknada za nadzor u iznosu od 18,9 mil. EUR naplaćenih u 2015., (ii) nadoknađene iznose povezane s promjenom broja ili statusa nadziranih subjekata⁵¹ (0,3 mil. EUR) i (iii) kamate u iznosu od 0,1 mil. EUR naplaćene za zakašnjela plaćanja u 2015.

Na osnovi stvarnog iznosa rashoda ESB-a za zadaće nadzora banaka, prihodi od nadzornih zadaća za 2016. iznosili su 382,2 mil. EUR.

⁵⁰ Iznos je fakturiran u listopadu 2016., s datumom dospjeća 18. studenoga 2016.

⁵¹ Na osnovi članka 7. Uredbe ESB-a o naknadama za nadzor (ESB/2014/41), (i) ako se nad nadziranom subjektom ili nadziranom grupom provodi nadzor samo za dio razdoblja za koje se plaća naknada ili (ii) ako se status nadziranog subjekta ili nadzirane grupe promijeni iz značajnog u manje značajni ili obratno, mijenja se iznos pojedinačne naknade za nadzor. Svaki takav naplaćen ili nadoknađen iznos uzima se u obzir pri izračunu ukupnih godišnjih naknada za nadzor koje će se naplatiti u sljedećim godinama.

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Naknade za nadzor	382.151.355	277.086.997	105.064.358
Od toga:			
<i>Naknade raspodijeljene značajnim subjektima ili značajnim grupama</i>	338.418.328	245.620.964	92.797.364
<i>Naknade raspodijeljene manje značajnim subjektima ili manje značajnim grupama</i>	43.733.027	31.466.033	12.266.994
Ukupni prihodi od nadzornih zadaća	382.151.355	277.086.997	105.064.358

Višak u iznosu od 41,1 mil. EUR koji proizlazi iz razlike između procijenjenih rashoda (423,2 mil. EUR) i stvarnih rashoda (382,2 mil. EUR) za 2016. prikazan je pod stavkom „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi” (vidi bilješku 12.2. „Obračunani rashodi i odgođeni prihodi”). Zbog toga će se smanjiti iznos naknada za nadzor koji će se ubirati u 2017.

Nadalje, ESB ima pravo izricanja novčanih kazni ili periodičnih penala poduzetnicima koji ne ispunjavaju obveze na temelju njegovih uredbi ili odluka. U 2016. nisu izrečene takve kazne ni penali.

Rashodi povezani s SSM-om proizlaze iz izravnog nadzora značajnih subjekata, nadgledanja nadzora manje značajnih subjekata te provođenja horizontalnih zadaća i specijaliziranih usluga. Obuhvaćaju i rashode koji se odnose na područja za potporu, uključujući upravljanje poslovnim prostorom, upravljanje ljudskim potencijalima, opće poslove, proračun i kontroling, računovodstvo, pravne poslove, unutarnju reviziju, statistiku i informacijsku tehnologiju, koji su potrebni za obavljanje nadzornih dužnosti ESB-a.

Rashodi ESB-a za 2016. raščlanjeni su na sljedeći način:

	2016. EUR	2015. EUR	Promjena EUR
Plaće i ostala primanja	180.655.666	141.262.893	39.392.773
Najamnina i održavanje zgrada	58.103.644	25.513.220	32.590.424
Ostali operativni rashodi	143.392.045	110.310.884	33.081.161
Ukupni rashodi povezani sa zadaćama nadzora banaka	382.151.355	277.086.997	105.064.358

Povećanje ukupnog broja zaposlenika ESB-a koji rade u nadzoru banaka, preseljenje u novu poslovnu zgradu te osiguravanje statističke i informacijsko-tehnološke infrastrukture za obavljanje nadzornih zadaća pridonijeli su rastu ukupnih rashoda povezanih s SSM-om u 2016.

26. Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela

Na ovoj su poziciji prikazane primljene dividende za dionice BIS-a koje ESB drži (vidi bilješku 6.2. „Ostala financijska imovina”).

27. Ostali prihodi

Ostali razni prihodi ostvareni tijekom 2016. uglavnom su proizašli iz obračunanih doprinosa nacionalnih središnjih banaka europodručja troškovima ESB-a u vezi sa zajedničkim projektima unutar Eurosustava.

28. Troškovi za zaposlenike

Veći prosječni broj zaposlenih u ESB-u u 2016. prouzročio je povećanje cjelokupnih troškova za zaposlenike. To je povećanje djelomično neutralizirano smanjenjem neto troškova povezanih s primanjima poslije prestanka zaposlenja i ostalim dugoročnim primanjima.

Pod tom su stavkom plaće, dodatci na plaće, osiguranje zaposlenih i razni drugi troškovi u iznosu od 349,5 mil. EUR (2015.: 306,4 mil. EUR). Uključen je i iznos u visini 117,0 mil. EUR (2015.: 234,4 mil. EUR) priznat u vezi s mirovinskim planovima ESB-a, ostalim primanjima nakon prestanka zaposlenja i ostalim dugoročnim primanjima (vidi bilješku 12.3. „Razno”).

Plaće i dodatci na plaće, uključujući materijalne naknade za nositelje viših rukovodećih pozicija, u suštini su oblikovani prema shemi naknada institucija Europske unije te su usporedivi s njom.

Članovi Izvršnog odbora i članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju osnovnu plaću, dok se članovima Nadzornog odbora koji su u ESB-u zaposleni sa skraćenim radnim vremenom isplaćuje dodatna naknada na temelju broja sjednica u kojima su sudjelovali. Osim toga, članovi Izvršnog odbora i stalni članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju i dodatak na plaću za stanovanje i reprezentaciju. Predsjedniku se, umjesto dodatka za stanovanje, osigurava službena rezidencija u vlasništvu ESB-a. U skladu s Uvjetima zapošljavanja osoblja Europske središnje banke, članovi obaju odbora imaju pravo na dodatak za uzdržavane članove kućanstva, djecu i obrazovanje, ovisno o osobnim prilikama. Plaće podliježu oporezivanju u korist Europske unije, kao i odbitcima za uplatu doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te osiguranje od posljedica nesretnog slučaja. Dodatci na plaće su neoporezivi i ne ulaze u izračun mirovina.

U 2016. godini članovima Izvršnog odbora i članovima Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a (dakle, ne uključujući predstavnike nacionalnih nadzornih tijela) isplaćene su sljedeće osnovne plaće:⁵²

⁵² Iskazani su bruto iznosi, odnosno iznosi prije svih poreznih odbitaka u korist Europske unije.

	2016. EUR	2015. EUR
Mario Draghi (predsjednik)	389.760	385.860
Vitor Constâncio (potpredsjednik)	334.080	330.744
Peter Praet (član odbora)	277.896	275.604
Benoît Cœuré (član odbora)	277.896	275.604
Yves Mersch (član odbora)	277.896	275.604
Sabine Lautenschläger (članica odbora)	277.896	275.604
Ukupno Izvršni odbor	1.835.424	1.819.020
Ukupno Nadzorni odbor (članovi koji su zaposlenici ESB-a)⁵³	631.254	635.385
<i>Od toga:</i>		
<i>Danièle Nouy (predsjednica Nadzornog odbora)</i>	277.896	275.604
Ukupno	2.466.678	2.454.405

Povrh toga, dodatna naknada koja se isplaćuje članovima Nadzornog odbora koji su zaposleni sa skraćenim radnim vremenom iznosila je 343.341 EUR (2015.: 352.256 EUR).

Ukupni dodatci na plaću koji se isplaćuju članovima obaju odbora i doprinosi ESB-a koji se u njihovo ime uplaćuju za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja iznosili su 807.475 EUR (2015.: 625.021 EUR). U prosincu 2015. Upravno je vijeće odlučilo da će ESB za zaposlenike i članove odbora koji snose cjelokupan trošak privatnog zdravstvenog osiguranja plaćati iznos istovjetan iznosu doprinosa koji bi plaćao za te pojedince da su članovi sustava zdravstvenog osiguranja ESB-a. Osim toga, to pravilo obuhvaća klauzulu o retroaktivnom plaćanju zdravstvenog osiguranja od 1. siječnja 2013. Zbog te se klauzule očekuje da će iznos plaćenih dodataka na plaću i doprinosa u 2017. biti manji nego u 2016.

Bivšim članovima Izvršnog odbora i Nadzornog odbora još neko ograničeno vrijeme nakon isteka njihova mandata mogu se isplaćivati prijelazne plaće. U 2016. nisu isplaćivane takve plaće. Isplate za mirovine s povezanim dodatcima bivšim članovima odbora ili njihovim uzdržavanim osobama te doprinosi za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja iznosili su 834.668 EUR (2015.: 783.113 EUR).

Na kraju 2016. stvaran je broj zaposlenika u ugovornom odnosu s ESB-om, izražen u ekvivalentima punog radnog vremena, iznosio 3171⁵⁴, uključujući njih 320 na rukovodećim položajima. Tijekom 2016. godine došlo je do sljedećih promjena u broju zaposlenika:

⁵³ U ovom ukupnom iznosu nije plaća Sabine Lautenschläger, koja je iskazana s plaćama drugih članova Izvršnog odbora.

⁵⁴ Nisu uključeni zaposlenici na neplaćenom dopustu. U ovaj podatak uključeni su zaposlenici s ugovorima na neodređeno i određeno vrijeme te s ugovorima za kraća razdoblja, kao i sudionici ESB-ova programa za diplomante. Uključeni su i zaposlenici na rodiljnom dopustu ili dugotrajnom bolovanju.

	2016.	2015.
Ukupan broj zaposlenika na dan 1. siječnja (bez novih zaposlenika koji su zaposleni od 1. siječnja)	2871	2577
Novozaposleni / promjena ugovornog statusa	725	648
Ostavke / istek ugovora	(380)	(299)
Neto povećanje/(smanjenje) zbog promjena shema skraćenog radnog vremena	(45)	(55)
Ukupan broj zaposlenika na dan 31. prosinca	3171	2871
Prosječan broj zaposlenika	3007	2722

29. Administrativni troškovi

Oni pokrivaju sve tekuće rashode povezane s najmom i održavanjem poslovnih prostora, robom i opremom koja nije kapitalna oprema, honorarima stručnjaka te ostalim uslugama i isporučenom robom, uključujući rashode za zaposlenike povezane s troškovima njihova zapošljavanja, premještaja, namještenja, edukacije i preseljenja.

30. Usluge proizvodnje novčanica

Ti rashodi nastaju ponajprije zbog prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica, kao i između nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškom zaliha kod drugih. Te troškove snosi centralno ESB.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

8 February 2017

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2016, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2016 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35).

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Ovu stranicu osigurao je ESB kao informativni prijevod izvješća vanjskog revizora ESB-a. U slučaju nepodudarnosti mjerodavna je verzija na engleskom jeziku koju je potpisalo revizorsko društvo EY.

predsjednik i Upravno vijeće
Europske središnje banke
Frankfurt na Majni

8. veljače 2017.

Izvješće neovisnog revizora

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Europske središnje banke, koji se sastoje od bilance na dan 31. prosinca 2016., računa dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih bilješki s objašnjenjima.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji Europske središnje banke daju točan i objektivan prikaz financijskog položaja Europske središnje banke na dan 31. prosinca 2016. te rezultata njezina poslovanja za godinu koja je tada završila, u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće i koja su navedena u Odluci (EU) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke (ESB/2016/35).

Osnova za ovo mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naša odgovornost na temelju tih standarda detaljno je opisana u našem izvješću, u odjeljku Revizorova odgovornost za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo o Europskoj središnjoj banci u skladu s njemačkim etičkim zahtjevima koji se odnose na našu reviziju financijskih izvještaja, a koji su usklađeni s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe, i ispunjavamo sve druge etičke obveze u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni te mogu služiti kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost za financijske izvještaje koju snosi Izvršni odbor Europske središnje banke i oni koji su odgovorni za upravljanje Izvršni odbor odgovoran je za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće, a koja su navedena u Odluci (EU) 2016/2247 ESB-a od 3. studenoga 2016. o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke (ESB/2016/35), te za onakvu unutarnju kontrolu za koju Izvršni odbor odredi da je potrebna za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji ne sadržavaju značajno pogrešno prikazivanje, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške.

Pri sastavljanju financijskih izvještaja Izvršni je odbor odgovoran za primjenu načela trajnosti poslovanja, u skladu s člankom 4. Odluke ESB/2016/35.

Oni koji su odgovorni za upravljanje odgovorni su za nadgledanje postupka financijskog izvještavanja Europske središnje banke.

Revizorova odgovornost za reviziju financijskih izvještaja

Naš je cilj steći razumno uvjerenje o tome sadržavaju li financijski izvještaji u cjelini značajno pogrešno prikazivanje, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške, i objaviti revizorovo izvješće koje sadržava naše mišljenje. Razumno je uvjerenje visoka razina uvjerenja, ali ono nije jamstvo da će se revizijom koja se provodi u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti eventualno značajno pogrešno prikazivanje. Pogrešna prikazivanja mogu biti posljedica prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim ako bi se razumno moglo očekivati da će, pojedinačno ili skupno, utjecati na gospodarske odluke koje korisnici donesu na osnovi financijskih izvještaja.

U sklopu revizije koju provodimo u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, tijekom cijele revizije donosimo stručne prosudbe i zadržavamo profesionalnu skeptičnost. Osim toga:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvještajima, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kojima odgovaramo na te rizike te prikupljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni te mogu služiti kao osnova za naše mišljenje. Rizik neprepoznavanja značajnog pogrešnog prikazivanja koje je posljedica prijevare veći je nego kada je riječ o pogrešci, jer prijevare može uključivati tajni sporazum, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutarnje kontrole.
- Stječemo uvid u unutarnju kontrolu relevantnu za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke primjerene danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti unutarnje kontrole subjekta.
- Ocjenjujemo prikladnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i razumnost računovodstvenih procjena i s njima povezanih objava rukovodstva.
- Donosimo zaključak o primjerenosti primjene načela trajnosti poslovanja od strane rukovodstva te, na osnovi prikupljenih revizijskih dokaza, zaključak o tome postoji li značajna neizvjesnost povezana s događajima ili okolnostima koji mogu pobuditi značajnu sumnju u sposobnost subjekta da trajno nastavi s poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, u revizorovom izvješću moramo skrenuti pozornost na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, modificirati mišljenje. Naši se zaključci temelje na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma sastavljanja revizorovog izvješća.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući objave, i donosimo mišljenje o tome prikazuju li financijski izvještaji odnosne transakcije i događaje tako da se postiže fer prezentacija.

Odgovorne za upravljanje obavještavamo, među ostalim, o planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije te o važnim nalazima revizije, uključujući one o važnim nedostacima u unutarnjoj kontroli koje smo utvrdili tijekom revizije. Odgovornima za upravljanje dajemo izjavu da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima povezanim s neovisnošću i obavještavamo ih o svim odnosima i drugim pitanjima za koja bi se moglo razumno smatrati da utječu na našu neovisnost te, prema potrebi, s tim povezanim zaštitnim mehanizmima.

S poštovanjem

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitka

Ova bilješka nije dio financijskih izvještaja ESB-a za 2016. godinu.

Na temelju članka 33. Statuta ESSB-a, neto dobit ESB-a prenosi se sljedećim redoslijedom:

- (a) iznos koji odredi Upravno vijeće, a koji ne smije prelaziti 20 % neto dobiti, prenosi se u fond opće pričuve, najviše do iznosa jednakog 100 % kapitala
- (b) preostala neto dobit raspodjeljuje se imateljima udjela ESB-a razmjerno njihovim uplaćenim udjelima.⁵⁵

U slučaju da ESB zabilježi gubitak, manjak se može nadoknaditi iz fonda opće pričuve ESB-a i, ako je potrebno, nakon odluke Upravnog vijeća, iz monetarnog prihoda za dotičnu financijsku godinu, razmjerno visini i najviše do iznosa raspodijeljenih nacionalnim središnjim bankama u skladu s člankom 32. stavkom 5. Statuta ESSB-a.⁵⁶

Neto dobit ESB-a za 2016. iznosila je 1.193,1 mil. EUR. Na temelju odluke Upravnog vijeća 31. siječnja 2017. nacionalnim središnjim bankama europodručja privremeno je raspodijeljena dobit u iznosu 966,2 mil. EUR. Nadalje, Upravno vijeće odlučilo je preostalu dobit u visini 226,9 mil. EUR raspodijeliti nacionalnim središnjim bankama europodručja.

	2016. EUR	2015. EUR
Dobit financijske godine	1.193.108.250	1.081.790.763
Privremena raspodjela dobiti	(966.234.559)	(812.134.494)
Dobit nakon privremene raspodjele dobiti	226.873.691	269.656.269
Raspodijeljena preostala dobit	(226.873.691)	(269.656.269)
Ukupno	0	0

⁵⁵ Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a niti su obvezne podmirivati gubitak ESB-a.

⁵⁶ Prema članku 32. stavku 5. Statuta ESSB-a, ukupan iznos monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka raspodjeljuje se nacionalnim središnjim bankama, razmjerno visini njihovih uplaćenih udjela u kapitalu ESB-a.

© **Europska središnja banka, 2017.**

Poštanska adresa: 60640 Frankfurt na Majni, Njemačka
Telefonski broj: +49 69 1344 0
Mrežne stranice www.ecb.europa.eu

Sva prava pridržana. Dopušta se reprodukcija u obrazovne i nekomercijalne svrhe uz navođenje izvora.

ISSN 2443-4949
DOI 10.2866/46547
ISBN 978-92-899-2907-3
Kataloški broj EU-a QB-BS-17-001-HR-N